

Päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö vankilassa

Jari Ravaska

2020 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö vankilassa

Jari Ravaska
Rikosseuraamusalan AMK
Opinnäytetyö
Maaliskuu, 2020

Jari Ravaska

Päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö vankilassa

Vuosi 2020

Sivumäärä 46

Päiväkirjamuotoisessa opinnäytetyössäni selvitän, miten lähityö näkyy vartijan arjessa ja työssä. Olen vartijana Turun vankilassa. Turun vankila on suljettu vankila, joka sijaitsee Saramäen kaupunginosassa. Vankilaan sijoitetaan vankeusvankeja ensikertalaisista elinkautisiin. Turun vankilassa on myös sakko- ja tutkintavankeja.

Kirjoittamisen taustalla oli koronavirusepidemia, joka levisi Suomeen ja aiheutti rajoituksia myös vankilan arkeen. Koronavirus vaikutti toimintoihin kaikkien kymmenen kirjoitusviikon ajan.

Olen koulutukseltani yo-merkonomi ja olen käynyt rikosseuraamusalan peruskurssin. Nyt suoritan loppuun sosionomin tutkintoa, joka jäi kesken vakavan sairauden takia.

Kuvailen opinnäytetyössäni vartijan työtä vankiosastolla. Rikosseuraamuslaitoksessa panostetaan lähityöhön. Lähityö on vuorovaikutuksellisuuteen perustuvaa päivittäistä työtä. Yritän työtehtäviäni tarkastelemalla saada selville, teenkö jo lähityötä. Kuvailen työryhmässämme vallitsevia suhteita sekä miten yhteistyömme sujuu. Tutustun alan kirjallisuuteen ja pohdin muutostarpeita työssäni.

Uskon, että opinnäytetyöstäni on hyötyä työnantajalleni. Myös vartijan työ osastolla tulee tutuksi.

Jari Ravaska

Diary thesis in prison

Year	2020	Pages	46
------	------	-------	----

In this diary thesis, I examine how local work is visible in the daily life and work of a prison guard. I am a guard in Turku Prison. Turku Prison is a closed prison located in the district of Saramäki. Prisoners held there range from first-time offenders to those sentenced to life. Turku Prison also has prisoners jailed for unpaid fines and prisoners in remand.

The thesis is written with the perspective of the coronavirus epidemic in mind after its spread to Finland also caused restrictions on the daily life of the prison. Coronavirus affected prison's operations during all ten weeks of writing.

I have a Diploma in Business and Administration and I have taken an introductory course to Prison and Probation Services I am now finishing a Bachelor's Degree in Social Services which I could not finish previously due to a serious illness.

In my thesis, I describe the work of a guard in the prisoner's ward. The Criminal Sanctions Agency focuses on local work. Local work means daily work based on mutual interaction. By examining my work tasks, I aim to discover if I am already doing local work. I describe the relationships in my team and how we work together. I also study relevant literature and reflect on the needs for change in my work.

I believe that my thesis will benefit my employer. In addition, this thesis shows what it is like to work as a guard in the ward.

Keywords: prison, local work, rehabilitation

Sisällys

1	Johdanto	8
2	Nykytilanne	9
2.1	Nykyinen työ ja osaaminen	9
2.2	Sidosryhmät	10
2.3	Vuorovaikutustaidot	11
2.4	Kehittäminen	13
2.5	Suunnitelma	13
3	Päiväkirjaraportointi	14
3.1	Ensimmäinen viikko	14
3.1.1	Viikkosuunnitelma, viikko 12.....	14
3.1.2	Sunnuntai 15.3.2020	16
3.1.3	Maanantai 16.3.2020.....	16
3.1.4	Tiistai 17.3.2020.....	18
3.1.5	Keskiviikko 18.3.2020	18
3.1.6	Lauantai 21.3.2020.....	18
3.1.7	Sunnuntai 22.3.2020	18
3.1.8	Yhteenveto, viikko 12.....	19
3.2	Toinen viikko	20
3.2.1	Viikkosuunnitelma, viikko 13.....	20
3.2.2	Maanantai 23.3.2020.....	21
3.2.3	Perjantai 27.3.2020	22
3.2.4	Lauantai 28.3.2020.....	23
3.2.5	Sunnuntai 29.3.2020	23
3.2.6	Yhteenveto, viikko 13.....	23
3.3	Kolmas viikko.....	24
3.3.1	Viikkosuunnitelma, viikko 14.....	24
3.3.2	Maanantai 30.3.2020	24
3.3.3	Tiistai 31.3.2020.....	24
3.3.4	Torstai 2.4.2020	24
3.3.5	Perjantai 3.4.2020	25
3.3.6	Lauantai 4.4.2020	26
3.3.7	Yhteenveto, viikko 14.....	27
3.4	Neljäs viikko	28
3.4.1	Viikkosuunnitelma, viikko 15.....	28
3.4.2	Keskiviikko 8.4.2020	28
3.4.3	Torstai 9.4.2020	29

3.4.4	Perjantai 10.4.2020 (pitkäperjantai)	30
3.4.5	Lauantai 11.4.2020	30
3.4.6	Yhteenveto, viikko 15	30
3.5	Viides viikko	31
3.5.1	Viikkosuunnitelma, viikko 16	31
3.5.2	Tiistai 14.4.2020	31
3.5.3	Keskiviikko 15.4.2020	31
3.5.4	Torstai 16.4.2020	32
3.5.5	Yhteenveto, viikko 16	32
3.6	Kuudes viikko	33
3.6.1	Viikkosuunnitelma, viikko 17	33
3.6.2	Tiistai 21.4.2020	33
3.6.3	Keskiviikko 22.4.2020	34
3.6.4	Torstai 23.4.2020	34
3.6.5	Sunnuntai 26.4.2020	34
3.6.6	Yhteenveto, viikko 17	35
3.7	Seitsemäs viikko	35
3.7.1	Viikkosuunnitelma, viikko 18	35
3.7.2	Maanantai 27.4.2020	36
3.7.3	Tiistai 28.4.2020	36
3.7.4	Lauantai 2.5.2020	37
3.7.5	Sunnuntai 3.5.2020	37
3.7.6	Yhteenveto, viikko 18	37
3.8	Kahdeksas viikko	37
3.8.1	Viikkosuunnitelma, viikko 19	37
3.8.2	Maanantai 4.5.2020	38
3.8.3	Tiistai 5.5.2020	38
3.8.4	Perjantai 8.5.2020	38
3.8.5	Lauantai 9.5.2020	38
3.8.6	Sunnuntai 10.5.2020	39
3.8.7	Yhteenveto, viikko 19	39
3.9	Yhdeksäs viikko	39
3.9.1	Viikkosuunnitelma, viikko 20	39
3.9.2	Torstai 14.5.2020	39
3.9.3	Perjantai 15.5.2020	40
3.9.4	Lauantai 16.5.2020	40
3.9.5	Sunnuntai 17.5.2020	40
3.9.6	Yhteenveto, viikko 20	40
3.10	Kymmenes viikko	41

3.10.1	Viikkosuunnitelma, viikko 21.....	41
3.10.2	Keskiviikko 20.5.2020	41
3.10.3	Torstai 21.5.2020.....	41
3.10.4	Perjantai 22.5.2020	42
3.10.5	Yhteenveto, viikko 21.....	42
4	Pohdinta	42
	Lähteet	44
	Kuviot.....	46

1 Johdanto

Teen päiväkirjamuotoisen opinnäytetyön vartijan työstä Turun vankilassa. Aloitan päiväkirjan pitämisen 16.3.2020, ja se jatkuu kymmenen viikkoa eli 24.5.2020 saakka. Päiväkirjan avulla havainnoin omaa työtäni vartijana: miten selviydyn nykyisellä koulutuksellani ja kokemuksellani? Selvitän vahvuksiani ja mahdollisia puutteitani omassa työssäni. Olen suorittanut vankeinhoidon perustutkinnon, ja vankilakokemusta minulla on 20 vuoden ajalta. Olen suorittanut motivoivan keskustelun kurssin Turun vankilassa, mutta muita kursseja en ole käynyt. Selvittelen opinnäytetyössäni, vaatiiko työni lisää kouluttautumista.

Turvallisuus on tärkeä osa työnkuvaa vankilassa, myös omassa vartijan työssäni. Nyt panostetaan vuorovaikutteiseen kuntoutukseen tähtäävään lähityöhön (Rikosseuraamuslaitos 2020). Omassa työssäni tämä toteutuu vangin perehdyttämisenä vankilan toimintaan, hänen neuvomisenaan ja opastamisenaan jokapäiväisessä työssä sekä keskusteluna hänen kanssaan. Nämä toimet yhdessä tarkastustoiminnan kanssa luovat turvallisuutta.

Vankilassa toteutetaan kevään aikana työvuorotaulukon uudistus, mikä muuttaa vartijoiden työaikaa. Seuraan raportoinnissani tämän vaikutusta omaan ja muiden vartijoiden jaksamiseen. Lähityön toteutumista työssäni havainnoin viikoittain päiväkirjassani.

Turun vankila kuuluu Länsi-Suomen rikosseuraamusalueeseen ja on 255-paikkainen suljettu vankila. Vankila sijaitsee Saramäen kaupunginosassa Turun kaupungissa. (Rikosseuraamuslaitos 2020.) Toimin vartijana toimipaikassa, jossa on neljä vankiosastoa: nuoret vangit, seksuaalirikoksesta tuomitut, päihdekuntoutusosasto ja päivittäisen toiminnan osasto. Olen vastuu- vartijana päihdekuntoutusosastolla, jonka vahvuus on maksimissaan yhdeksän vankia. Toimintaympäristönä on suljettu vankila, joten valvonta on tarkkaa ja ympärivuorokautista. Vartijana teen työtä oikeusministeriön alaisuudessa olevan Rikosseuraamuslaitoksen palveluksessa. Työni on tarkkaan säädeltyä. Sitä ohjaavat vankeinhoidon lainsäädäntö (vankeuslaki) sekä oikeusministeriön ja rikosseuraamuslaitoksen määräykset ja ohjeet. (Rikosseuraamuslaitos 2020.)

Keskeisessä osassa työssäni ovat Rikosseuraamuslaitoksen arvot: ihmisarvon kunnioittaminen, oikeudenmukaisuus, turvallisuus sekä usko ihmisen mahdollisuuksiin muuttua ja kasvaa (Rikosseuraamuslaitos 2020). Organisaatiossa yhteisesti hyväksytyt arvot toimivat tärkeänä kuntoutustyön voimanlähteenä. Jos työntekijä joutuu pitkään tekemään töitä arvomaailmansa vastaisesti, siitä voi koitua kohtalokkaita seurauksia. Arvojen tunnistaminen on tärkeää työntekijälle ja organisaatiolle (Karjalainen & Vilkkumaa 2011, 56). Osastolla on päivittäin minun lisäksi kaksi vakituista vartijaa ja rikosseuraamusesimies. Lomien ja vapaapäivien takia myös

sijaisia käytetään. Osaston vartijoista neljä on vakituisia vuorotyöläisiä ja yksi päivävuorolainen.

2 Nykytilanne

2.1 Nykyinen työ ja osaaminen

Vartijan työni käsittää valvontatyötä ja monenlaista lähityötä. Luetteloin seuraavassa vartijan työtehtäviä, joita hoidan. Lähityö on kuntouttavaa, moniammatillista toimintaa, johon vartijat osallistuvat yhtenä ammattiryhmänä (Jokinen & Juhila 2008, 31).

1. Valvonta ja tarkastus. Päiväohjelman mukaan toimiminen, sellien aukaisu ja kiinni laittaminen sekä vankien kuljetus toimintoihin, vankilan poliklinikalle, virkailijoiden vastaanotolle ja asianajajien vastaanotolle vankilan tiloissa. Vankien kuljetus viikonloppuna vankilan tapaamistiloihin ja tapaamisen valvonta 40 minuutin ajan. Vankien kuljetus iltatoimintoihin (palloilusalja ja kuntosalja) ja niiden valvonta.

Vankitietojärjestelmän käyttö ja tietojen kirjaaminen, uusien vankien asuttaminen osastolle, vankien siirto- ja loma-anomusten tallentaminen vankitietojärjestelmään sekä lausuntojen antaminen anomuksiin. Vankitilojen ja sellien tarkastus sekä niistä raportointi vankitietojärjestelmään. Tarvittaessa vangin eristäminen valvottuun kameraselliin rikosseuraamusesimiehen johdolla. Yhteistyö muiden ammattiryhmien kanssa vankilassa ja kerran kuukaudessa palaveri ajankohtaisista asioista vankilan auditoriossa.

2. Työ vankilan ulkopuolella. Kuljetus ja valvonta käräjäoikeuteen ja hovioikeuteen sekä valvonta siellä. Kuljetus ja valvonta sairaalaan ja lääkärin vastaanotolle sekä valvonta siellä. Saattovartiointi esimerkiksi vangin omaisen hautajaisiin tai muihin tapahtumiin. Kaikki yllä mainitut eivät ole päivittäisiä tapahtumia, mutta ne ovat mahdollisia.

Vartijan työssäni on kyse vuorovaikutuksesta erityyppisten ihmisten, niin vankien kuin henkilökunnan, kanssa. Vangit ovat usein moniongelmaisia, ja työskentely heidän kanssaan vaatii rauhallisuutta ja kuuntelua. Joskus on tarpeen käyttää voimakeinoja, mihin olen saanut oppia vartijan koulutuksessa. Vartijan työ on tarkoin säädeltyä (Vankeuslaki 767/2005); vankitietojärjestelmään merkitään kaikki vankia koskevat tapahtumat ja vangille annetaan valitusmahdollisuus. Rikosseuraamusalan perustutkinto ja muutaman vuoden työkokemus antavat hyvän perustan työlle. Tietotaito lisääntyy vankilan koulutuksella ja rikosseuraamusalan koulutuskeskuksen kurseilla.

Rikosseuraamusalan koulutusjärjestelmän kehittämistä pohtineen työryhmän raportin (2011) mukaisesti vartijan/ohjaajan tehtäväkuvan perusta muodostuu seuraavista osa-alueista:

laillisuus ja eettisyys, turvallisuus ja valvonta, kuntoutus sekä ohjaus. Vankeus nähdään tavoitteellisena kokonaisprosessina, josta rikosseuraamusalan eri yksiköt omalta osaltaan vastaavat. Henkilöstön yhteistyö ja joustava tiedonkulku toteutuvat vaitiolovelvollisuuden rajoissa (RSSK:n opinto-opas 2016-17).

Olen käynyt Motivoiva keskustelu -kurssin, joka järjestettiin Turun vankilassa. Kurssilla opin vuorovaikutustaitoja ja kehitin niitä. Olen osallistunut voimankäyttökursseille ja saanut hätäensiapukoulutusta. Atk-taitoni ovat jonkin verran parantuneet työn ohessa ja työkavereiden avustuksella. Osaamistani parantaisi osallistuminen täydennyskoulutuksiin - selkeä parannusehdotus työni kehittämiseksi. Tämä riippuu vankilan resursseista päästä koulutukseen.

Arvioni osaamisestani työtehtävissä on lähellä termiä ”taitava suoriutuja”. Vuotuisessa työsuorituksen arvioinnissa esimieheni kanssa sain hyvän arvion seuraavissa osa-alueissa: 1. Työn tuloksellisuus ja aikaansaavuus. 2. Yhteistyö. 3. Osaaminen, hallitsee oman tehtäväalueensa kokonaisuuden; tiedot, taidot, menetelmät ja välineet. 4. Vastuullisuus, noudattaa hyväksytyjä toimintatapoja, korvaa tarvittaessa muita.

Tulen työkavereideni kanssa hyvin toimeen. Voimme yhdessä suunnitella työmenetelmiä, antaa palautetta ja saada sitä toisiltamme sekä myös esimiehiltä. Lisäksi pystyn ohjeistamaan ja opastamaan käyttövärtijoita osastoni tehtävissä. Uusien toimintamallien kehittämisessä työtehtäviin minulla on kuitenkin puutteita. Pyrin korjaamaan asiaa sosionomikoulutuksella ja kesällä esimiestuurauksella.

2.2 Sidosryhmät

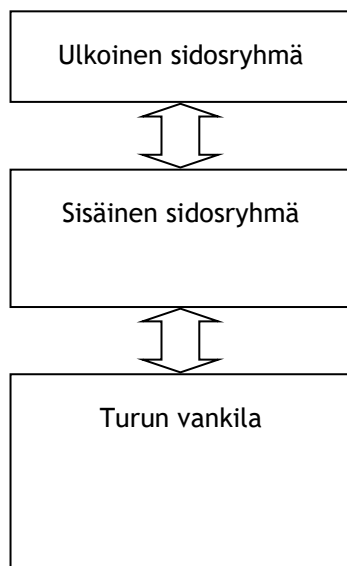
Freemanin (1984, 25, 46) klassisen ja tutkimuksissa usein siteeratun määritelmän mukaan ”sidosryhmiin kuuluvat kaikki ne ryhmät ja yksilöt, jotka voivat vaikuttaa organisaation tavoitteiden saavuttamiseen ja joihin organisaation tavoitteet vaikuttavat” (Korkeakoulujen arviointineuvoston julkaisuja 2012, 14).

Sidosryhmä jaetaan ulkoiseen ja sisäiseen sidosryhmään (kuvio 1). Sisäiseen sidosryhmään kuuluvat kaikki organisaation sisällä toimivat työntekijät ja ulkoiseen taas organisaation ulkopuoliset toimijat. Kaikki ovat jollakin tavalla vuorovaikutuksessa keskenään organisaation tavoitteiden saavuttamiseksi.

Turun vankilan ulkoisia sidosryhmiä ovat tuomioistuimet, syyttäjälaitos, poliisi, Tulli, Rajavartiolaitos, kaupungit ja kunnat, Kela, sosiaalityö, yhdistykset, seurakunnat, sairaalat, kirjasto (Turun kaupunginkirjasto), vankien omaiset, vapaaehtoiset työntekijät, yritykset, vankilan ruokahuolto ja TE-toimistot.

Sisäisiä sidosryhmiä Turun vankilassa ovat vartijat, rikosseuraamusesimiehet, johtaja, apulaisjohtajat, ohjaajat, psykologit, opinto-ohjaajat, siivoustyöntekijät, kirjasto, pastori, kanttiini,

toimistotyöntekijät, lääkäri, hammaslääkäri, sairaanhoitajat, arviointikeskus, sijoittajayksikkö, työemestarit, vaatehuolto ja psykiatrinen vankisairaala. Turun vankilan sisällä toimivat arviointikeskus, sijoittajayksikkö ja psykiatrinen vankisairaala ovat omia yksikköjään, mutta tulkitseen ne sisäiseen sidosryhmään kuuluviksi, koska ne toimivat muurin sisäpuolella.

Kuvio 1: Turun vankilan sidosryhmät

Vartijan työssäni sidosryhmistä tärkeitä ovat toiset vartijat, rikosseuraamusesimies, ohjaajat ja muu henkilökunta, joiden kanssa olen yhteydessä päivittäin. Vuorovaikutus näiden ryhmien kanssa on edellytys työni onnistumiselle. Avoin keskustelu ongelmista ja niiden ratkaisusta on tärkeää työilmapiirille. Päiväkirjassa kirjaan havaintojani työilmapiiristä omassa työssäni. Rikosseuraamuslaitos antaa työlleni tarkat säännöt ohjeiden ja määräysten muodossa. Tällaiset kirjalliset ohjeet ovat vuorovaikuttamista - eivät välitöntä mutta hitaampaa vuorovaikutusta.

2.3 Vuorovaikutustaidot

”Ihmissuhteissa yksi tärkeä kommunikaation muoto on puhuminen. Siinä on läsnä paljon muutakin kuin puhutut tai kirjoitetut sanat. Myös eleet, ilmeet, äänenpainot, kosketus ja katseet ovat merkitseviä, ja ne luovat sanoille merkityksiä. Toisaalta kirjoittaminen antaa mahdollisuuden hitaampitempaiseen vuorovaikutukseen.” (Väestöliitto, vuorovaikutus.)

Osaaminen ja sen kehittäminen on nyky-yhteiskunnassa tärkeä asia. Kaarina Mönkkönen (2007) kertoo kirjassaan osaamisen jakautuvan kolmeen osa-alueeseen: **substanssiosaamiseen, prosessiosaamiseen ja vuorovaikutusosaamiseen.**

Substanssiosaamisessa henkilö hallitsee keskeisen tietotaidon, jota ammatin harjoittamisessa tarvitaan. Hän osaa laajentaa omaa tietämystään toisten tietämyksen avulla sekä jalostaa ja soveltaa oppimaansa tietoa.

Prosessiosaamisessa henkilö kykenee ohjaamaan prosessia oppimisen kannalta mielekkäällä tavalla. Hän hallitsee asiakastyön koko prosessin keskittyen yhteen vaiheeseen kerrallaan ja arvioi muutoksen etenemistä. Hän myös edistää oman työnsä ja työyhteisönsä kehittämissi-
sessia. Lisäksi hän osaa tehdä omaa työtään läpinäkyväksi asettamalla tavoitteita ja arvioi-
maan työtään niin suullisesti kuin kirjallisesti.

Vuorovaikutusosaamisessa henkilö onnistuu rakentamaan prosessimaisesti yhteistä ymmär-
rystä asiakkaan, tämän läheisten ja toisten asiantuntijoiden kanssa. Hän kohtaa toisen ihmi-
sen kunnioittavasti tämän taustoista ja elämäntilanteesta riippumatta. Hän myös kykenee
soveltamaan asiakastyön eettisiä periaatteita omaan toimintaansa, tunnistaa hyviä vuorovai-
kutuksen elementtejä ja arvioi toimintaa niiden mukaan.

Yksi työvuoroni kestää kolme päivää. Niinä päivinä olen tiiviissä kanssakäymisessä osastoni
vartijoiden, rikosseuraamusesimiehen ja vankien kanssa. Teen lähityötä ja valvontaa osastolla
sekä ilta- ja yöaikaan koko vankilassa. Valvontaa teen myös teknisten apuvälineiden avulla.
Hoidamme työt työtoverieni kanssa periaatteella ”kaikki tekevät kaikkea”. Jos joku ei osaa
jotakin tehtävää, muut neuvovat tai tekevät työn toisen puolesta. Vankilassa ei periaatteessa
olla osastolla yksin sellien ollessa auki, mutta henkilövajaus on joskus kova ja asettaa haastei-
ta työskentelylle.

Vartijan työssä on erittäin tärkeää luottamus työtoveriin - se, että voi tarvittaessa turvautua
ammattitaitoiseen ihmiseen. Hyvä ilmapiiri vartijoiden kesken heijastuu vankien kanssa teh-
tävään lähityöhön. Se luo turvallisuutta osastolle. Osastolla syntyy joskus vankien kesken kon-
fliktitilanteita, jotka johtavat väkivaltaiseen käyttäytymiseen. Tilanne rauhoitetaan vartijoi-
den yhteistyöllä; jokainen tietää tehtävänsä.

Työpäivän aamulla kokoonnumme kahvipöydän ääreen ja keskustelemme työhön liittyvistä
asioista muun keskustelun ohella. Päivän mittaan rikosseuraamusesimies kertoo ajankohtaisis-
ta asioista työhön liittyen. Vartijatovereiden kanssa keskustelemme vaikkapa uuden vangin
sijoittamisesta osastolle tai valitsemme osastolle putsarivankia (joka huolehtii osaston siis-
teydestä).

Osastolla vieraillee usein ohjaajia, sosiaalityöntekijöitä, opinto-ohjaajia ja muita vankilassa
työskenteleviä henkilöitä. Myös heidän kanssaan keskustelemme ja hoidamme työasioita. Kun
vien vankeja muurin ulkopuolelle oikeuteen, sairaalaan tai valvotulle poistumisluvulle, tapaan
ulkopuolisia henkilöitä ja samalla edustan vankilaa. Myös ulkoiseen sidosryhmään kuuluvan

henkilön, esimerkiksi vangin tapaajan, tullessa vankilaan edustan vankilaa ja palvelen kyseistä henkilöä asiallisesti ja oikeudenmukaisesti.

2.4 Kehittäminen

Olen omalta osaltani yrittänyt pitää yllä hyvää työilmapiiriä omalla käytökselläni ja toisten huomioon ottamisella. Kuuntelen toisia ja arvostan työtovereideni mielipiteitä. Olen toiminut vankilassa vakituisen työpisteen lisäksi käyttövartijana, joten olen saanut kokemusta vankilan eri työpisteistä. Työnkierto auttaa kehittämään työmenetelmiä, kun omia menetelmiään voi vertailla työtovereiden menetelmiin. Työtehtävät priorisoidaan: teemme osaston päiväjärjestyksen mukaiset työt ensin ja sitten jaamme muut työt, esimerkiksi kirjaukset, keskenämme. Työtehtävät tehdään osaamisen mukaan, ja opimme toisiltamme tarvittaessa lisää. Tämä on tiimityötä ja omatoimista kouluttautumista.

Vankilaan on tulossa vastuuvartijan työnimike. Vastuuvartija hoitaa vangin asiat alusta loppuun sekä myös toteutumisen seurannan. Kevään aikana teen esimiesharjoittelun; se sijoittuu päiväkirjan tekemisen aikaan. Tämä auttaa saamaan työnjohdollista näkökulmaa työhöni. Opinnäytetyön tekeminen valmiiksi on omiaan kehittämään osaamistani.

Työelämään sisältyy yksi näkymätön mutta tärkeä osa ammatillista toimintaa. Sitä kutsutaan äänettömäksi eli hiljaiseksi tiedoksi. Tämä tieto on työyhteisölle arvokasta, jos se saadaan yhteiseen käyttöön. Karvinen-Niinikoski, Rantalaiho ja Salonen (2007, 84) pitävät hiljaisena tietona ajattelumallien, epistemologisten perspektiivien ja merkitysrakenteiden kokonaisuutta, jonka ammatillinen asiantuntija on sisäistänyt opiskelun, ammatillisen toiminnan ja elämäkokemuksen kautta ja joka kertyy ja kehittyy jatkuvasti toiminnan ja tietovirtojen keskeillä. Monilla kauan alalla olleilla vartijoilla ja muilla työntekijöillä on hiljaista tietoa, jota hyödyntämällä voidaan saada tietoa vaikkapa toimintamalleista ongelmatilanteissa ja vaikeuksien ratkomisesta.

2.5 Suunnitelma

Opinnäytetyö jäi minulta aiemmin kesken sairauden takia, mutta nyt vien sen loppuun. Teen kevään aikana esimiesharjoittelun Turun vankilassa, mikä lisää ammattitaitoani ja mahdollistaa hakeutumiseni esimiestyöhön. Aion seurata päiväkirjassani erityisen tarkasti uuden työvuorotaulukon vaikutusta vartijan jaksamiseen työssä. Taulukko tulee voimaan huhtikuun alussa 2020.

Turun vankila saa opinnäytetyöni ja valmistumiseni tuloksena esimiestehtäviin pätevyityneen vartijan. Uskon, että työnantajani on kiinnostunut vartijan työhön liittyvistä havainnoistani, joita tuon päiväkirjassani esiin.

3 Päiväkirjaraportointi

Teen päiväkirjaraportoinnin viikoittain niinä päivinä, kun olen työssä. Olen kolmivuorotyössä, joten töitä on myös öisin, iltaisin ja viikonloppuisin. Niinä työpäivinä, jotka osuvat viikolle, pidän päiväkirjaa. Jätän viikolla olevat vapaapäivät kirjoittamatta, joten käsittelen yhden työtuurin kokonaisuudessaan. Raportoinnin aikana teen lähityöhön liittyviä havaintoja.

Ahonen ja Lohtaja-Ahonen (2011, 36-37) toteavat, että kun seuraa, mitä ympärillä tapahtuu, tekee havaintoja. Havainto ja sen vaikutus muodostavat palautteen. Jos keskittyy liikaa omaan tekemiseensä, ei huomaa, mitä ympärillä tapahtuu. Silloin havainto jää tekemättä. Se tapahtuu hyvin usein tiedostamatta, ei tahallaan. Tällöin myös palaute jää antamatta. Palaute on joko sanallista tai sanatonta viestintää. Se näkyy sanoina, tekoina, ilmeinä ja eleinä.

3.1 Ensimmäinen viikko

3.1.1 Viikkosuunnitelma, viikko 12

Olen ollut kuukauden poissa töistä. Aloitan työt jo sunnuntaina 15.3.2020. Otan sunnuntain raportointiin mukaan, koska täysi työvuoro alkaa silloin.

Koronavirus on vakava ongelma niin siviilimaailmassa kuin myös vankilassa. Aion heti aamusta ottaa selvää vankilassa toimeenpannuista toimenpiteistä viruksen leviämisen estämiseksi. Olen varma siitä, että Rikosseuraamuslaitokselta ja Turun vankilan johdolta on tullut määräyksiä asiasta. Luin Rikosseuraamuslaitoksen sivuilta tiedon, että Rikosseuraamuslaitos on perustanut keskushallintoyksikköön valmiusryhmän seuraamaan ja koordinoimaan koronavirus-tilanteen aiheuttamia toimenpiteitä. Vankilan johtaja voi määrätä erilaisia toimenpiteitä koronaviruksen ehkäisemiseksi. (Rikosseuraamuslaitos, 13.3.2020.)

Vankilassa siirrytään uuteen käyttöjärjestelmään (Windows 10). Niinpä selvitän, onko se jo asennettu omalle työpisteelleni. Olen jo aikaisemmin saanut siihen käyttökoulutuksen vankilan toimesta. Myös uusien Virve-puhelimien tulosta vartijoiden käyttöön on ollut puhetta. Virve on viranomaisradioverkko, joka toimii kaikissa olosuhteissa koko maassa. Se mahdollistaa suojatut ryhmä- ja yksilöpuhelut. Virve-puhelimeen en ole vielä saanut käyttökoulutusta.

Henrik Linderborg kirjoittaa artikkelissaan (2007) vuorovaikutuksesta rikosseuraamustyössä: ”Peter Bergerin ja Thomas Luckmannin mukaan kasvotusten oleminen toisen ihmisen kanssa on sosiaalisen vuorovaikutuksen perustyyppi. Vuorovaikutuksessa ollessamme teemme toisitamme jatkuvasti tyyppityksiä. Tyyppitykset ovat sitä yksilöimättömpiä, mitä kauemmas ne etäännyvät välittömästä, kasvotusten tapahtuvasta vuorovaikutuksesta.”

Henrik Linderborgin mukaan rikosseuraamustyön vuorovaikutusta voidaan kuvata samoin. Vuorovaikutus kasvotusten on asiakastyön perustyyppi.

Mönkkönen (2007,109) kuvaa vuorovaikutuksen liikkumista eri perustasojen kautta. Sosiologi Carl J. Couch (1986) tarkastelee vuorovaikutuksen luonnetta viiden elementin kautta:

1. Tilanteessa olo

Tässä tilassa ei ole yhteistyötä. Toisen olemassaolo samassa tilassa vain tiedostetaan.

2. Sosiaalinen vaikuttaminen

Tässä tilassa toiminta on yksisuuntaista: toinen käyttää valtaa toiseen. Esimerkiksi työyhteisössä voi tulla tilanne, jossa esimiehet pyytävät työntekijöiltä ehdotuksia työn kehittämiseksi, mutta lopulta työntekijöiden ehdotuksilla ei kuitenkaan ole merkitystä.

3. Peli

Tässä vuorovaikutus ilmenee eriävinä intresseinä, oman edun tavoitteluna ja vallan käyttämisinä.

4. Yhteistyö

Tällä tasolla yhteistyössä on päästy alkuun ja osapuolilla on yhteinen päämäärä. Heillä on myös yhteinen näkemys siitä, miten edetään ja millä keinoilla päämäärään päästään. Jos suhde ei toimi, siitä voidaan pudota alemmille tasoille.

5. Yhteistoiminta

Vuorovaikutuksessa pitää päästä tälle tasolle yhteistyösuhteen säilymiseksi. Tällä tasolla luottamus on molemminpuolista, kontrollia ei tarvita ja osapuolet ovat tosissaan sitoutuneet asiaan. Tiimityö on tästä tasosta hyvä esimerkki: tehdään yhdessä työnjako, sopimuksia ym.

Havaitsenko näitä tasoja omassa vartijan työssäni, kun olen vuorovaikutuksessa osaston van-
kien kanssa? Entä havaitsenko tällaisia tasoja omassa työyhteisössäni?

Lieblingin (2004) tutkimuksessa luottamuksen rakentumista vankien ja henkilökunnan välillä kuvattiin prosessinomaisesti ja yksilöllisesti kehittyvänä. Näin kuvattuna suhde sai myös ns. sosiaalistavan mallintamisen piirteitä. (Linderborg ym. 2012, 109.)

Sosiaalinen mallintaminen (engl. Pro-Social Modelling) tarkoittaa työskentelytapaa, jolla rangaistuun tuomittuun pyritään vaikuttamaan myönteisen vuorovaikutuksen ja mallikäyttäytymisen avulla. Työskentelytapa edellyttää hyvää ja toimivaa suhdetta tuomittuun. (Linderborg ym. 2012, 109.)

3.1.2 Sunnuntai 15.3.2020

Aamu alkoi työkavereiden kanssa aamukahvilla, jonka aikana vaihdettiin kuulumisia niin työ- kuin siviiliasioista. Sunnuntaina päiväohjelmassa ovat osastojen kävelyt.

Uutta käyttöjärjestelmää ei ole vielä asennettu osastolleni eikä Virve-puhelimia otettu käyttöön.

Päivän aikana aion selvittää, millaisia ohjeita koronaviruksen takia on tullut. Tiedän, että vangit tulevat kysymään monenlaisia asioita toiminnoista, tapaamisista ym. Päivän tehtäviini kuuluvat päiväjärjestyksen toteuttaminen, valvonta ja neuvonta. Vankilan johtajalta on tullut kirjallisia ohjeita ja määräyksiä niin vangeille kuin henkilökunnalle koronaviruksen torjumiseksi ja estämiseksi.

Turun vankilassa vankien viikonlopun tapaamiset siviili-ihmisten kanssa on peruttu; vankien omaiset ja ystävät eivät toistaiseksi pääse vankilaan tapaamaan läheisiään. Rikosseuraamus-esimies kertoi, että tapaamisten sijaan ollaan suunnittelemassa korvaavia toimintoja, esimerkiksi Skype-tapaamisia. Vankien on yleensä mahdollista hakea perhetapaamista, joka järjestetään erillisessä tilassa ja jonka kesto on kuusi tuntia. Myös perhetapaamiset on toistaiseksi peruttu. Tietoja toimintaohjeista sain lukemalla sähköpostiani ja keskustelemalla kollegojeni kanssa sekä oman osastoni rikosseuraamus-esimieheltä, joka oli töissä viikonloppuna.

Pöydällä oli kaksi vankien lähettämää hakemusta: poistumislupahakemus ja siirtohakemus Turun vankilasta avovankilaan. Ne pitää kirjata ylös vankitietojärjestelmään ja laittaa eteenpäin käsittelijälle. Vartijalla on myös mahdollisuus antaa hakemukseen lausunto, jos hän niin haluaa.

Työpäivä sujui päiväjärjestystä noudattaen rauhallisesti, ja vangit saivat turvallisesti suorittaa vankeusrangaistustaan. Vankilatyössä turvallisuus on tärkeä perusta. On mahdollista noudattaa erilaisia menetelmiä ja työtapoja, mutta turvallisuudesta on pidettävä kiinni. Siitä on tarkat ohjeet myös vartijan työssä. Koronaviruksesta ja sen vaikutuksista vankien toimintoihin tuli vangeilta paljon kysymyksiä. Näyttää siltä, että koronavirus tulee olemaan taustalla koko päiväkirjaraportointini ajan. Asia on uusi meille kaikille, eikä sen leviämisestä tiedä kukaan. Vartijat, vangit ja kaikki muutkin teemme yhdessä parhaamme estääksemme viruksen leviämisen noudattamalla annettuja ohjeita.

3.1.3 Maanantai 16.3.2020

Viikon ensimmäisenä arkipäivänä on mahdollista saada lisätietoa koronaviruksen aiheuttamista toimenpiteistä, koska johtaja ja apulaisjohtajat ovat fyysisesti paikalla. Tarkoitus on noudattaa päiväjärjestystä, jos siihen ei tule muutosta.

Aamun työtehtäviin kuuluvat sellien ovien aukaisemisen jälkeen ruokailu ja valvottavien lääk-
keiden jako niille vangeille, joille poliklinikka on niitä määrännyt. Aamupäivällä vangit osallis-
tavat päiväjärjestyksen mukaiseen toimintaan, ja tehtäväni on yhdessä työkavereideni kanssa
kuljettaa vangit niihin. Myös virkailijat tapaavat vankeja erillisessä huoneessa, minne oh-
jaamme vangin. Virkailijat varaavat tapaamisajat kalenteriin, ja opastan heitä ajan varaami-
sessa. Lisäksi ohjelmassa on kirjaamisia vankitietojärjestelmään ja asukasluetteloon, jos on
tarvetta. Päiväohjelman mukaan toimiminen, vankien kanssa keskustelu ja joskus vain läsnä-
olo ovat työtäni. Vartijan työssä olen tänään vuorovaikutuksessa vankien, vartijoiden ja mui-
den sisäisten sidosryhmien kanssa sekä mahdollisesti myös ulkoisten sidosryhmien kanssa.

Vankien aamupäivä sujui päiväohjelman mukaan toiminnoissa. Liikunnanohjaaja haki vankeja
ryhmittäin palloilusaliiin, ja musiikinohjaaja haki musiikkitalaan ne vangit, jotka olivat ilmoit-
tautuneet sinne. Vangeilla on myös mahdollisuus osallistua puuaskarteluun ohjaajan opastuk-
sella, ja tänäänkin ohjaaja haki ryhmän puutyötiloihin vankilan verstaalle.

Vangit kyselivät paljon koronavirustilanteesta: mitä toimintoja järjestetään, mitkä perutaan
ja miten vankilassa suojaudutaan virukselta. Kerroimme, mitkä ovat tämänhetkiset ohjeet,
jotka olemme saaneet Rikosseuraamuslaitokselta, vankilan johtajalta, muilta viranomaisilta
ja vankilan poliklinikalta. Kaikki toimet tehdään vankien hyväksi suojautumisessa tautia vas-
taan. Asia ymmärrettiin, kun se perusteltiin hyvin. Ohjeisiin voi tulla muutoksia ajan kuluessa.

Vankien lounasaika oli klo 11.00. Ruokailun jälkeen kolme osastoa suljettiin ja vain yksi jätet-
tiin auki. Tämän jälkeen omalla osastollani vartijoiden on mahdollista pitää ruokatunti.

Koska vankien sekä heidän omaistensa ja ystäviensä viikonlopputapaamiset on peruttu tois-
taiseksi, vangeille annetaan viikonloppuna mahdollisuus ottaa yhteys läheiseensä Skype-
videopuhelun avulla. Vankeuslaki (13 luku 13 §) mahdollistaa videoyhteyden käytön yhteyden-
pitoon vankilasta. Vangeille jaettiin lupahakemuksia Skype-puheluihin, ja heidät ohjeistettiin
palauttamaan hakemus täytettynä keskiviikkona puoleenpäivään mennessä. Asiasta tiedotet-
tiin kaikille osastojemme vangeille.

Iltapäivällä osastollemme tuli uusi vanki vankilan toiselta osastolta. Vangille oli jo annettu
tuloperehdytys, joten annoimme hänelle tietoa oman osastomme päiväjärjestyksestä. Vanki
asutettiin osastollemme, ja siitä tehtiin kirjaukset vankitietojärjestelmään. Iltapäivä sujui
rauhallisesti päiväohjelman mukaan. Päivällinen oli klo 15.00, ja samalla jaettiin vangeille
tullut kirjeposti ja valvottavat päivälääkkeet. Vangit suljettiin klo 15.50, mutta yksi osasto
jätettiin auki klo 18.10 saakka.

Osallistuin vankien iltatoimintoihin viemällä vangit palloiluun ja kuntosalille vartijatovereide-
ni kanssa. Toiminnot päättyivät klo 18.00, ja vankilan avo-osastot suljettiin klo 18.30. Osallis-
tuin näihin sulkemisiin. Työaikani päättyi klo 18.50, ja oli kotiinlähdön aika.

3.1.4 Tiistai 17.3.2020

Päivä alkoi ennen sellien avaamista aamukahvilla työkavereiden kanssa keskustellen ajankohdaisista asioista.

Päiväohjelman mukaisesti herätys ja aamupala olivat klo 7.00. Samalla vartijat jakoivat valvottavat aamulääkkeet vangeille. Aamupäivällä osastolle tuli uusi vanki, jonka perehdytin antamalla hänelle kansion, jossa on kirjallisia ohjeita ym. tietoa. Vanki sai myös lyhyen suullisen opastuksen osaston toiminnasta.

Tuloperehdytys on tärkeä vaihe tutustuttaessa uuteen vankiin. Ajan puutteen takia perehdytys on kuitenkin valitettavasti joskus pintapuolinen. Tarkastin muutaman vankisellin, eikä mitään luvattomia esineitä tai aineita löytynyt.

Ruokatunnin pidin klo 11.45-12.45, ja iltapäivä alkoi kanttiiniostojen jaolla. Vanki on tilannut tavarat tilauslomakkeella kanttiinista. Tämän jälkeen vangeille pidettiin ulkoilut ja kuntosali päiväjärjestyksen mukaan.

3.1.5 Keskiviikko 18.3.2020

Yövuoro alkoi jo tiistain puolella klo 23.00 ja jatkui keskiviikkoon klo 7.00 asti. Valvoukseen kuuluu kiertää vankirakennus (kolme kerrosta) tietyin ajoin ulkopuolelta ja sisäpuolelta. Yöllä yksi vangeista otti yhteyttä sellipuhelimella keskusvalvomoon ja pyysi lääkettä hammassärkyyn. Yö sujui rauhallisesti, ja kotiin pääsin lähtemään klo 7.00.

3.1.6 Lauantai 21.3.2020

Työpäivä alkoi kahvihetkellä työkavereiden kanssa kuulumisia vaihdellen. Tämä epävirallinen palaveri on minulle tärkeä, koska sen aikana voimme keskustella päivän tapahtumista. Myös osastomme rikosseuraamusesimies osallistuu kahvihetkeen. Tämä luo yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Päivällinen ja päivälääkkeiden jako vangeille olivat klo 14.00. Vangeilla oli kysymyksiä koronaviruksesta ja sen aiheuttamista rajoituksista toimintoihin. Vangit ovat suhtautuneet ymmärtävästi, vaikka heidän toimintojaan on lopetettu koronaviruksen leviämisen estämiseksi.

Lauantai sujui rauhallisesti päiväohjelmaa noudattaen.

3.1.7 Sunnuntai 22.3.2020

Tänä sunnuntaina aion työkavereideni kanssa huolehtia päiväjärjestyksen sujumisesta ja keskittyä siihen, millaisia mahdollisia muutoksia koronavirus tuo vankilan toimintoihin. Uskon, että kun asiat perustellaan vangeille, heidän kysymyksiinsä vastataan ja heitä kuunnellaan,

ilmapiiri pysyy rauhallisena. Pahempaankin täytyy varautua, ja sen varalle tulee olla valmis toimintasuunnitelma. Skype-tapaamisten onnistuminen - että tekniikka toimii - on tärkeä tavoite päivälle.

Työpäiväni alkoi klo 8.00. Ensin olivat ohjelmassa vankien sellien ovien avaaminen, aamupala ja aamulääkkeiden jako vangeille. Päivän toiminta sujui päiväohjelman mukaan. Sunnuntaisin on nyt ainoastaan ulkoilua, koska vankien tapaamiset vierailijoiden kanssa on peruttu koronaviruksen takia. Vankilassa järjestetään viikonloppuna Skype-tapaamisia, ja omalla osastollani niitä oli kymmenen kappaletta. Jokainen vanki sai puheaikaa 15 minuuttia. Osastollani Skype-tapaamiset alkoivat klo 10.00. Ne onnistuivat teknisesti hyvin.

Tänään tuli rikosseuraamusesimieheltä tieto, että liikuntasalin käyttö kielletään vangeilta koronaviruksen leviämisen ehkäisemiseksi. Myös kuntosalin käyttö kielletään osastomme vangeilta samasta syystä. Kuntosali, palloilu ja tapaamiset ovat tärkeitä vangeille. Koska ne on omalla osastollani peruttu, on syytä tarkkailla osaston ilmapiiriä ja vankien reagointia tarkasti nyt ja tulevien viikkojen aikana. Vangit suhtautuivat ilmoitukseen rauhallisesti ja ymmärsivät, että toimenpiteet tehdään heidän turvakseen.

Iltapäivällä oli ulkoilua. Klo 14.00 oli päivällinen ja päivälääkkeiden jako vangeille. Osastomme suljettiin klo 15.15 yhtä osastoa lukuun ottamatta, joka suljettiin vasta klo 18.10.

3.1.8 Yhteenveto, viikko 12

Viikon ja tulevienkin viikkojen tärkein asia on koronaviruksen vastainen toiminta, niin vankilassa kuin ympäröivässä yhteiskunnassa. Rikosseuraamuslaitokselta, vankilan johdolta ja esimiehiltä tulee ohjeita ja määräyksiä siitä, miten toimitaan. Olen ottanut tämän huomioon työtavoissani: noudatan hyvää käsihygieniaa, pidän turvaväliä toisten kanssa enkä tule töihin, jos tunnen oloni vähänkin sairaaksi.

Päiväkirjaa viikon aikana kirjoittaessani ja kirjallisuuteen tutustuessani tein havainnon: Vartijan työssäni on tasoja, joita Mönkkönen (2007, 56) kirjoittaa olevan kolme. Tasot ovat substanssiosaaminen, prosessiosaaminen ja vuorovaikutusosaaminen. Substanssiosaamisessa tulevat kyseeseen ne tiedot ja taidot, jotka olen saanut vartijakoulutuksessa, täydennyskoulutuksessa ja vankilan kursseilla. Kyse on tietopohjaisesta osaamisesta. Prosessiosaaminen ja vuorovaikutusosaaminen ovat tietojen ja taitojen soveltamista ja käyttämistä jokapäiväisessä työssä niin vankien kuin työkavereiden kanssa. Vuorovaikutuksessa luottamuksen saaminen on pitkän ajan prosessi ja tavoiteltava asia. Luottamus saavutetaan tekemällä työt asiallisesti, perustelemalla päätökset, olemalla tasapuolinen kaikille ja hoitamalla asiat niin pian kuin mahdollista.

Viikolla oli Skype-puheluiden käytännön järjestelyjä ja osaston uusien vankien asuttamiseen liittyviä tehtäviä. Yksi uusista vangeista ei pystynyt jäämään osastolle turvallisuussyistä, vaan hänet lähetettiin toiselle osastolle. Vankien sijoittaminen on ongelmallista vankimäärän ja vangeilla olevien rajoitusten vuoksi. Skypen tekniset järjestelyt hoidimme työkavereideni ja esimieheni kanssa yhdessä, ja sunnuntaina yhteydet toimivat hyvin.

Minulla ja osastoni muilla vartijoilla on kaikilla oma persoonallinen tyylinne vuorovaikutuksessa vankien kanssa. Toiminnan päämäärä kaikilla on kuitenkin turvallisuudesta huolehtiminen. Luottamus työkavereiden kesken on edellytys hyvälle vuorovaikutukselle. Työkaveriin voi luottaa vaikeassakin tilanteessa.

Tia Isokorpi (2003, 75) kirjoittaa kirjassaan, että yhteisöllinen kasvu ja osaaminen kuvaavat tiedon, tunteen ja toiminnan moniulotteista ja dynaamista vuorovaikutusta, joka on suhteessa tiettyyn työympäristöön ja työyhteisöön. Yhteisöllinen osaaminen on usein hiljaista tietoa, tunteita, kokemuksia ja oivallusta. Näiden avulla selvittää vaikeistakin työtilanteista yhdessä. On tärkeää jakaa yhteiset työkokemukset, oppia niistä ja lopulta kehittää toimintaa, työmenetelmiä ja työtapoja.

Esa Pohjanheimo (2015, 35) kuvaa luottamusta työtovereihin hyvän yhteisön ja ilmapiirin avaintekijöiksi. Joku luottaa toisiin helpommin kuin toinen, joku haluaa ensin tuntea muut ihmiset vähän paremmin kuin toinen. Työyhteisössä on syytä lähteä siitä, että toisten tunteminen on yksi edellytys luottamuksen syntymiselle ja säilymiselle. Kirjassa puhutaan vapaa-aikeisesta vuorovaikutuksesta, mikä tarkoittaa sitä, että tietää toisesta enemmän kuin työrooli kertoo. Tätä pohtiessani huomaan, että itse en ole vuorovaikutuksessa työkavereideni kanssa vapaa-aikeisena kovinkaan paljon. Tunteminen on osaltani syntynyt vuosien mittaan työpaikalla. Pohjanheimon mukaan vuorovaikutus työyhteisössä käsittää ihmiset, persoonallisuudet, tunteet ja ihmisten erilaisuudet.

3.2 Toinen viikko

3.2.1 Viikkosuunnitelma, viikko 13

Tulevan viikon tärkein aihe on koronaviruksen leviämisen estäminen niin vankilassa kuin siviilimaailmassa. Oikeusministeriö on antanut asetuksen, jonka mukaan sakon muuntorangaistuksen ja enintään kuuden kuukauden vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoa ei aloiteta 19.3.-19.6.2020. Vankiloiden täyttöaste on tällä hetkellä korkea, ja se on riskitekijä koronavirusepidemian leviämisen kannalta.

Tuleva viikko on viimeinen vanhalla työvuorotaulukolla. Ensi viikolla uusi työvuorotaulukko otetaan käyttöön ja vartijan työaika muuttuu. Vankilassa ne työntekijät, joiden on mahdollisuus tehdä etätöitä, pysyvät kotona. Vangeilla on mahdollisuus Skype-yhteyteen omaistensa

kanssa viikonloppuisin, omalla osastollani sunnuntaisin. Omassa työtavassani pyrin välttämään lähikontaktia ihmisten kanssa niin paljon kuin mahdollista ja noudatan annettuja ohjeita.

Koronavirustilanne ja sen uhka on uusi ja ennalta arvaamaton ongelma kaikille vankilassa, niin vangeille kuin henkilökunnalle. Taistelu viruksen leviämistä vastaan on yhteinen, ja suurin osa vangeista on ymmärtänyt, miksi toimintoja on vähennetty. Kaikkien terveys on etusijalla. Mutta jos tilanne pahenee, kiristyykö ilmapiiri osastolla? Sitä pitää seurata.

3.2.2 Maanantai 23.3.2020

Työpäivä alkoi aamukahvihetkellä työkavereiden kanssa. Luin aamulla sähköpostiini tulleita viestejä. Tärkeimmät niistä liittyivät koronavirusasiaan. Vankien toiminnoista suurin osa on peruttu. Osastoni vangit käyvät liikuntasalilla liikunnanohjaajan suunnitelman mukaan. Ulkoilut ja ruokailut sujuvat päiväohjelmien mukaan. Aamupäivällä vankilan päihdeohjaajat pitivät päihdekuntoutusosaston vangeille kurssia kahden tunnin ajan. Päivän tavoitteeni on valvoa ja huolehtia arjen sujumisesta turvallisesti.

Pohjanheimo (2015) kuvaa yllä luottamusta hyvän yhteisön ja ilmapiirin avaintekijäksi. Tämän voin vahvistaa myös omassa työssäni. Vaikka unohtaisin jonkin asian, voin luottaa siihen, että työkaverini osastolla tekee sen tai muistuttaa siitä. Luottamus ja huumori ovat työssäni tärkeitä elementtejä. Osastoni rikosseuraamusesimies käy päivittäin kertomassa ajankohtaisista asioista ja myös auttamassa työtehtävissä, jos on tarvetta. Osaston päiväjärjestykseen tehtiin pieniä muutoksia, ja rikosseuraamusesimies haki uuteen päiväjärjestykseen johtajan allekirjoituksen. Iltapäivällä osastolle tuli uusi vanki. Vanki asutettiin osastolle, ja työkaverini perehdytti hänet.

Tänään tein työssäni havainnon, joka liittyy koronaviruksen aiheuttamiin poikkeusoloihin. Mönkkönen (2007) kirjoittaa vuorovaikutuksen tasoista vuorovaikutussuhteissa. Koronavirusasioissa vuorovaikutus on tasolla ”yhteistoiminta” eli korkeimmalla tasolla. Toimimme yhdessä tavoitteena viruksen leviämisen estäminen. Sekä vangit että henkilökunta ovat sitoutuneet toimimaan ohjeiden mukaan. Vankien taholta ei ole ilmennyt levottomuuksia tai häiriökäyttäytymistä. Muiden asioiden osalta vuorovaikutuksen taso eri vankien kanssa vaihtelee ykköstasosta viitostasoon. Tällaista havaintoa en ole ennen vankeinhoitourallani tehnyt. Mielenkiintoista!

Työpäiväni päättyi tänään klo 23.00. Illan tein valvontaa vankirakennuksessa, joka suljettiin klo 18.30. Ilta sujui rauhallisesti - vain muutama vanki soitti sellipuhelimella valvomoon. He kysyivät asioita, jotka eivät olleet akuutteja ongelmia. Ohjeistin heitä ottamaan yhteyttä vartijoihin heti seuraavana aamuna.

Kaikki päivän aikana tehdyt työtehtävät kerryttävät ”hiljaista osaamista”. Kaikki päivän aikana läpikäytyt tunteet, tehdyt havainnot ja saadut kokemukset tallentuvat muistiin ja kerryttävät osaamista ja työmenetelmiä.

3.2.3 Perjantai 27.3.2020

Päivä alkoi yhteisellä kahvihetkellä työkavereiden kanssa. Nämä epäviralliset palaverit oman työpisteen ja muidenkin vankilan työkavereiden kanssa ovat tärkeitä vuorovaikutuksen muotoja. Illalla ryhdytään rajoittamaan liikennettä Uudellemaalle ja sieltä pois rajavalvonnalla. Tämä siksi, ettei koronavirus leviäisi Uudeltamaalta muualle.

Päivän aluksi katsoin työsähköpostini ja päiväjärjestyksen mukaisen toiminnan. Vangeilta oli tullut muutama siirtoanomus, jotka kirjasimme vankitietojärjestelmään. Poistumisluvut ja vankien siirtymiset toisiin vankiloihin on rajattu minimiin; vain välttämättömimmät toteutetaan. Päivän tavoite on se, että kaikki sujuu rauhallisesti ja ettei toimintojen lopettaminen aiheuta vankien taholta häiriökäyttäytymistä. Kuten aiemmin mainitsin, olen ymmärtänyt ja kokenut asian niin, että vangitkin ovat ymmärtäneet sen, että kaikki tämä tehdään heidän suojakseen.

Vuorovaikutus vankien kanssa toteutui tänäänkin siten, että vastasin vankien kyselyihin, kuuntelin heitä ja pyrin omalla rauhallisella käytökselläni luomaan turvallisen ilmapiirin. Tämä mielestäni onnistui tänään, ja osastolla oli rauhallista.

Mönkkönen (2018, 67) tuo kirjassaan esiin käsitteen dialoginen vuorovaikutus. Dialogisuus on pyrkimystä yhteisen ymmärryksen rakentamiseen ja taitoa edesauttaa vuorovaikutuksen kulua siihen suuntaan. Mönkkösen mukaan dialogi ei ole keskustelua. Keskustelu voi olla pinnallista ja muodollista, ja keskustelijat voivat puhua toistensa ohi. Dialogi ei ole myöskään väitelyä, jossa ollaan kilpailuasetelmissa ja yritetään turvata oma asema.

Päivän aikana mieleeni palautui asioita motivoivan keskustelun periaatteista. Suoritin kurssin Turun vankilassa muutama vuosi sitten. Samoja menetelmiä olen käyttänyt tänäänkin, vaikka en ole sitä itse tiedostanutkaan. Päivällä muutama virkailija otti vankeja vastaan virkailijahuoneessa, minne toimitimme vangin. Virkailijatapaamiset vankien kanssa hoituvat pääosin kirjallisesti asiointikaavakkeella.

Mönkkönen (2018, 297) kirjoittaa: ”Ammatillisuus ei ole uhattuna, vaikka työntekijä rohkenee hetkeksi luopua virallisesta roolistaan ja heittäytyä omana persoonanaan kohtaamaan asiakkaan. Myös asiakkaat odottavat kohtaamisista jotain inhimillistä, joka ilmenee usein vasta silloin, kun hitusen raotamme ammatillista verhoa ja astumme tilanteeseen ihmisinä.”

Vartijan työssä tulee kuitenkin muistaa vartijan etiikka ja ottaa huomioon turvallisuussäännöt. Muuten persoonani voi kyllä näkyä työssäni.

3.2.4 Lauantai 28.3.2020

Lauantai on osastolla saunapäivä. Tänä lauantaina vangit pääsevät palloilusaliin ryhmittäin päivän aikana. Ulkoilut ovat päiväjärjestyksen mukaan. Lauantaina työpäiväni päättyy klo 18.50. Illalla osallistun vankien iltatoimintoihin viemällä vuorossa olevan ryhmän vankilan kuntosalille. Tämä onkin vankien ainoa toiminta, koska muut on peruttu.

Päivä sujui rauhallisesti päiväohjelman mukaan. Yhden osaston sauna on remontissa kosteusvaurion vuoksi, ja siitä tuli kyselyjä vankien taholta. Remontin suorittaa ulkopuolinen yritys ja heitä ei toistaiseksi päästetä vankilaan, joten remontin kestosta en osannut vastata.

Mönkkönen (2018, 121) kirjoittaa työyhteisöjen ja yksilöiden toimintakyvyn edistämisestä toiminnallisten työyhteisökoulutusten muodossa. Elämypedagogisissa menetelmissä haasteita etsitään tuntemattomilta alueilta. Uutta, ennen kokematon tilannetta pyritään hallitsemaan ryhmän yhteisellä toiminnalla. Uhkat ja vaarat koetaan yhdessä, ja niistä myös selvitetään yhdessä. Vartijat harjoittelevat voimankäyttöä juuri toiminnallisissa harjoituksissa. Esimerkiksi eristämistilanteissa ryhmätoimiminen on tärkeää.

Työpäiväni päättyi klo 18.50. Koin onnistuneeni päivän töissä hyvin niin yksilönä kuin ryhmän jäsenenä.

3.2.5 Sunnuntai 29.3.2020

Sunnuntai alkoi kahvihetkellä työkavereiden kanssa. Tänään vangeilla oli Skype-tapaamisia aamupäivästä alkaen. Tapaamiset onnistuivat hyvin ilman teknisiä ongelmia. Organisoimme vankien kuljetuksen tapaamishuoneeseen Skype-tapaamiseen yhdessä työkavereitteni kanssa. Kirkko on peruutettu, mutta vangit voivat katsoa vankilan pastorin pitämää tilaisuutta sellitelevision kautta.

Tietotekniikan käyttö mahdollistaa vankien tapaamisia ja asiointia tietyissä viranomaisissa. Myös oikeudenkäyntejä pidetään videoyhteyden kautta. Tällaisen kehittäminen on tulevaisuudessa tärkeää. Itsekin pitää opetella uusia tietoteknisiä taitoja.

3.2.6 Yhteenveto, viikko 13

Koronavirustilanne, vuorovaikutus ja uuden työvuorotaulukon käyttöönotto ovat kolme pääasiaa, jotka ovat tähän mennessä nousseet esiin päiväkirjaa kirjoittaessani. Työkavereitteni kanssa olen kokenut päässeeni tasolle viisi (Mönkkönen 2007) eli yhteistyön tasolle. Meillä on luottamus toisiimme. Välillä on erimielisyyksiä, mutta puhumalla keskenämme ne on ratkaistu.

Viikon aikana vastasin parhaan tietoni mukaan vankien kyselyihin koronaviruksesta ja sen aiheuttamista muutoksista vankilan arkeen. Tarkastimme yhden osaston vankisellit. Mukana olivat osaston vartijoiden lisäksi vankilan kaksi huumekoiraa ohjaajineen. Tarkastin myös sellien siisteyden ja jouduin antamaan muutamalle vangille siivouskehotuksen.

Viikon aikana teimme havainnon, että valvontahuoneessamme oli ajoittain kolmen vartijan lisäksi useita virkailijoita ja ohjaajia, mikä ei tällaisena aikana ole hyvä asia. Turvaväli ihmisten välillä on syytä pitää. Rikosseuraamusmiehen luvalla laitoimme oveen lapun, jossa pyydettiin välttämään turhaa asiointia valvontahuoneessamme. Kaikki ymmärsivät asian, eikä kukaan närkästynyt pyynnöstä.

Yksi todella mielenkiintoinen oma havaintoni oli vuorovaikutus vankien kanssa koronavirukseen liittyen. Olen kokenut päässeeni tasolle viisi eli yhteistyön tasolle: yhteiseen päämäärään ollaan sitouduttu. Päämäärä on viruksen leviämisen estäminen.

3.3 Kolmas viikko

3.3.1 Viikkosuunnitelma, viikko 14

Tällä viikolla vuorotyötä tekevät vartijat ottavat käyttöön uuden työvuorotaulukon. Se, miten tämä vaikuttaa omaan työhöni ja työssä jaksamiseen, jää nähtäväksi. Uudessa taulukossa yövuoro on huomattavasti pitempi. Viikolla otan yhteyttä vankilan henkilöstöjohtajaan ja johtajaan esimiesharjoittelua ja sen ajankohtaa koskien. Aion myös suorittaa verkossa tentin, joka liittyy motivoivaan keskusteluun. Seuraan tarkasti koronavirustilannetta: mitä tapahtuu siviilielämässä ja mitä vaikutuksia se tuo vankilaan.

3.3.2 Maanantai 30.3.2020

Työvuoroni alkoi klo 20.00 ja jatkui tiistaiamuun. Se oli uuden työvuorotaulukon mukainen. Suoritin vankilan portilla teknistä valvontaa.

3.3.3 Tiistai 31.3.2020

Pääsin aamulla kotiin ja loppupäivän lepäilin.

3.3.4 Torstai 2.4.2020

Työpäivä alkoi aamukahvilla työkavereiden kanssa. Rikosseuraamuslaitoksen tiedotteesta 1.4.2020 luin uutisen, että koronaviruksen takia vapaudessa tuomion täytäntöönpanoa odottavien vankeusrangaistuksen aloitusta siirretään 31.7.2020 saakka. Luin myös työsähköpostini. Tänään on tuurini ensimmäinen päivä, joten sain työkavereiltani tietoa, mitä edellisinä päivinä oli tapahtunut.

Tavoite on viedä päivä läpi niin, että vangit saavat suorittaa vankeusrangaistustaan rauhassa ja turvallisesti. Pyrin myös tukemaan vangin kuntoutusta. Vartijana olen päivittäin (työpäivisin) tekemisissä osaston vankien kanssa. Me vartijat olemmekin hyviä asiantuntijoita, jos kyse on vankituntemuksesta. Usein virkailijat ja muut vankilan työntekijät kysyvätkin meiltä, miten vangin kanssa menee ja miten hän käyttäytyy osastolla. Kokenut vartija aistii osaston ilmapiiristä, jos poikkeavaa tunnelmaa on ilmassa. Tämä on ennalta vaikuttamista ja lisää turvallisuuksia.

Tänään osallistun vangin kuntoutukseen motivoimalla häntä noudattamaan päivärytmiä, heräämään aamulla ja tervehtimään toisia, menemään mahdollisesti töihin vankilan työpisteelle, hoitamaan siisteyttään ja pitämään huolta hygieniastaan. Aluksi voin joutua käskemään, mutta tavoitteena on saada vanki toimimaan omatoimisesti. Tämä on kuntoutuksen ensi askel.

Työntekijä saa tietoa monesta suunnasta ja lähteestä, joita hän voi käyttää työssään (Oksanen 2014, 153). Lähteitä ovat

- teorit ja mallit, ohjaavat teorit (esimerkkinä voi mainita Mönkkösen teoksen (2007))
- empiria, tutkimukset käytännössä
- proseduurit, lait, työpaikan ohjeet ja käytännöt
- käytännön viisautta, työntekijän kokemus
- persoonallinen tieto, työntekijän arkitieto
- arvot ja etiikka, ammattien eettiset ohjeet ja henkilön oma etiikka
- asiakkaan tuottama tieto.

Päiväkirjaa kirjoittaessani huomasin, että kaikki edellä mainitut lähteet ovat käytössäni jokapäiväisessä työssäni vartijana. Teoria ja käytäntö yhdessä ohjaavat ammatillista käyttäytymistäni. Motivoiva kohtaaminen ei synny enää sattumalta vaan tietoisesti rakennettuna. Se voi muistuttaa mukavaa keskustelua tuttavien kesken, mutta työntekijällä pitäisi aina olla jokin suunnitelma keskustelun kulusta ja tavoitteista (Oksanen 2014).

Työpäivä toteutui suunnitellusti päiväohjelman mukaan. Illalla tein teknistä valvontaa vankilan portilla.

3.3.5 Perjantai 3.4.2020

Aamu alkoi kahvihetkellä epävirallisen keskustelun merkeissä. Aamupäivällä hoidin virtsanäytteen oton vangilta. Hän on hakenut avovankilaan, ja sitä varten hänen piti antaa näyte. Laitoin vankitietojärjestelmään kaksi vankien hakemusta. Toinen oli avotalohakemus ja toinen hakemus poistumislupalle.

Päivällä vankilan päihdetyöntekijä ja osaston rikosseuraamusosastomies haastattelivat muutamia vankeja. Virkailijoitten tapaamiset on rajoitettu minimiin koronaviruksen leviämisen estämiseksi. Asiointi tapahtuu kirjallisesti tai Skype-yhteyden avulla. Tietotekniikka on tullut avuksi tapaamisiin.

Illtapäivällä yksi vangeista ilmoitti osastomme valvomoon sellipuhelimella haluavansa pois osastolta. Syynä oli se, ettei hän tullut toimeen muiden vankien kanssa ja että häntä ahdisti osastolla olo. Asiasta ilmoitettiin esimiehellemme, joka keskusteli vangin kanssa. Vanki siirrettiin toiselle osastolle. Näin estetään väkivaltaisuuksien syntyminen osastolla.

Illalla vankien ainoa toiminto oli kuntosali, koska muut iltatoiminnot on peruttu koronaviruksen leviämisen estämiseksi. Vein vangit kuntosalille kollegojeni kanssa, ja haimme heidät pois reilun tunnin päästä. Illalla Turun poliisi toi uuden vangin, jonka vankilan valvova esimies ja vartijat ottivat vastaan. Vankien siirtymiset vankilasta toiseen on koronaviruksen takia asetettu minimiin. Vain välttämättömimmät siirrot toteutetaan. Työpäiväni päättyi klo 19.30.

3.3.6 Lauantai 4.4.2020

Aamulla oli jälleen pieni kahvihetki työkavereiden kanssa ennen ovien avaamista. Keskustelimme uuden työvuorotaulukon vaikutuksesta työssä jaksamiseen ja siitä, mitä mieltä kukin on uusista työajoista. Keskustelimme myös työhön liittyvistä ajankohtaisista asioista.

Aamupäivän ohjelmassa oli sauna ja palloilua vankilan liikuntasalissa. Liikunnanohjaaja kuljetti vangit osasto kerrallaan liikuntasalille. Tarkastin yhden osaston vankisellit yhdessä vartijatovereideni kanssa. Mitään luvatonta tavaraa ei löytynyt, mutta muutama selli oli epäsiistissä kunnossa. Niissä asuville vangeille annettiin kirjallinen kehoitus siivota selli.

Vankien kanssa toimiessani edustan Rikosseuraamuslaitoksen ja oman yksikköni tavoitteita ja sääntöjä. Samalla minun täytyy olla yhteistyökykyinen ja joustava (Oksanen 2014, 118). Oksanen (2014) mukaan tähän liittyy koko vuorovaikutustyyli, johon liittyy kolme pääasiaa: assertiivisuus, reagoivuus ja muuntumiskyky.

Assertiivisuus on henkilön taipumus esiintyä jämäkkänä ja varmana. Tällainen ihminen on selkeä ja dominoiva. Reagoivuus on henkilön taipumus ilmaista havaittavalla tavalla tunteitaan tai reagoida ärsykkeisiin. Voimakkaasti reagoivan puheessa on tunne-elementtejä, ja hän esiintyy elävästi ja ilmeikkäästi. Vähäinen reagoivuus luo pidättyvän käytöksen, jossa henkilö kontrolloi tunneilmaisuaan ja ulkoista esiintymistään. Puhutaan vain asiaa ja ollaan vakaita ja totisia.

Muuntautumiskyky on taitoa vaihtaa assertiivisuuden ja reagoivuuden astetta tilanteen mukaan. Muuntautumiskykyinen osaa sovittaa käyttäytymisensä olosuhteisiin ja keskustelukumppaniin sopivaksi. Muuntautumiskyky tekee tunnistettavan työtyylin.

Vartijana joudun (tänäänkin) tilanteisiin, joissa olen eri mieltä vangin kanssa ja joudun sanomaan ei. Jämäkkyys on muuntautumiskykyä toimia tilanteen mukaan. Jos henkilö ei pysty antamaan kielteisiä päätöksiä, hänestä paljastuu kehityskohteita. Oma tavoitteeni on olla muuntautumiskykyinen.

3.3.7 Yhteenveto, viikko 14

Uusi työvuorotaulukko otettiin käyttöön maanantaina 30.3., ja ensimmäinen sen mukainen jakso on takana. On vielä liian aikaista tehdä johtopäätöksiä, mutta omalta osaltani voin sanoa, että yövuoron jälkeen tuleva yksi täysi vapaapäivä tuntuu raskaalta. Seuraan tulevina viikkoina omaa jaksamistani.

Vangit kysyivät viikon aikana koronaviruksen aiheuttamista rajoituksista vankilassa ja myös siviilielämässä. Koska vankien toiminnoista on jäljellä enää palloilu, pidimme sellien ovia normaalia enemmän auki päivän aikana edellyttäen, että järjestys säilyy hyvänä. Vangit ymmärsivät tämän, eikä osastolla ollut viikon aikana häiriöitä.

Oksanen (2014, 225) kertoo kirjassaan asennoitumistavoista, joiden avulla voi selvitä tuki- ja neuvontakeskusteluista. Tapoja kuvataan symboleilla, joita ovat äiti, opo, valmentaja ja asiantuntija.

1. Äiti kuuntelee, ymmärtää, kunnioittaa ja saa toisen tuntemaan itsensä hyväksytyksi.
2. Opo pohtii tilannetta ja merkityksiä, avaa uusia mahdollisuuksia ja keskustelee tavoitteista.
3. Valmentaja antaa neuvoja ja palautetta, kannustaa, harjoituttaa muutosta ja kontrolloi.
4. Asiantuntija tutkii ja neuvoo, tukeutuu ohjeisiin ja tekee perustehtäviä.

Vartijan työssäni olen havainnut käyttäväni näitä asennoitumistapoja ja niiden yhdistelmiä vuorovaikutuksessa vankien kanssa. Ne kuuluvat työtyyliini.

Kiintoisa termi kirjallisuudessa on tiimiäly (Hiila, Tukiainen & Hakola 2019, 9). Mitä tiimiäly on? Tiimiäly on sitä, että ryhmä ihmisiä toimii yhdessä niin, että jokaisen koko potentiaali tukee yhteisen tavoitteen saavuttamista. Tiimiäly on tiimin jäsenten älykästä toimintaa yhdessä. Tiimiäly koostuu taidoista, ja taitoja voi harjoitella. Niiden avulla voi rakentaa organisaation tiimiällyn. Tiimiälyä hyödyntävä organisaatio tai tiimi toimii joustavasti: se oppii kokemastaan, kerää ja jakaa tietoa saumattomasti, muuttaa toimintaansa kohdatessaan esteitä ja luo näin älyä, joka muodostuu lukuisista eri tietolähteistä.

Vartijan työssä tärkeä asia on luottamus työtoveriin - siihen, että toinen tekee, mitä on sovittu, ja että hänellä on samat tavoitteet ja arvot työssä. Itse olen tiedostanut omat vahvuuteni

ja heikkouteni, ja myös työkaverini tietävät ne. Saan olla oma itseni, eikä minun tarvitse esittää muuta roolia.

Itsetuntemus tarkoittaa perinpohjaista ymmärrystä itsestään ja syistä, jotka saavat juuri minut käyttäytymään tietyllä tavalla. Minulla on hyvä itsetuntemus, kun olen tietoinen siitä, mitä haluan, mitä pelkään ja miten käyttäytymiseni vaikuttaa muihin ihmisiin (Ahonen & Lohtaja-Ahonen 2011, 224).

3.4 Neljäs viikko

3.4.1 Viikkosuunnitelma, viikko 15

Tulevan viikon työvuoro alkaa keskiviikkona. Tärkeä tavoite on valvoa vankilaturvallisuutta sekä opastaa ja neuvoa vankeja. Koronavirus tuo mukanaan erityisiä toimenpiteitä, joiden noudattamista valvon tarkasti.

Ajattelin viikon aikana seurata oman työpisteeni toimintaa, vuorovaikutusta, palautteen antoa ja muita esiin tulevia asioita - yllättäviäkin. Ahonen ja Lohtaja-Ahonen (2011) kirjoittavat kirjassaan, että ”sinäkin olet roolimalli”. Muut ottavat meistä mallia ja perustelevat omaa käyttäytymistään sillä, millaisia vapauksia me otamme käyttäytymisellemme. Kun tajuaamme sen, voimme olla roolimalleja tietoisesti.

Jari Hakanen (2011) tuo esille käsitteen work engagement eli työn imu. Työn imu tarkoittaa myönteistä tunne- ja motivaatiotilaa työssä. Työntekijä tulee aamulla mielellään töihin, työ on mielekästä ja työstä nauttii. Vastoinkäymistenkin edessä henkilö on sitkeä. Koenko minä työssäni työn imua? Hakanen (2011) kertoo, että ne työntekijät, jotka muutostenkin keskellä tietävät oman perustehtävänsä, voivat työn selkeiden ääriivojen ansiosta olla luovempia työssään ja muokata työtään itselleen kiinnostavammaksi yhteisten tavoitteiden puitteissa. Rikosseuraamusalalla työ on tarkkaan määriteltyä, mutta luovuutta ja persoonallisuutta voi silti mielestäni käyttää.

3.4.2 Keskiviikko 8.4.2020

Keskiviikko alkoi aamukahvilla ja epävirallisella palaverilla kahvihuoneessa. Kävimme keskustelua koronauutisista ja uusista mahdollisista toimenpiteistä viruksen leviämisen estämiseksi vankilassa.

Päivittäinen perustavoitteeni työssäni on laitosturvallisuuden ylläpitäminen. Hyvin hoidettu lähityö vankien kanssa sekä vuorovaikutus vankien ja henkilökunnan kanssa takaavat turvallisuuden. Olemalla rehellinen, jämäkkä ja tasapuolinen asiat luistavat hyvin. Havainnoimalla pienetkin muutokset vankien käyttäytymisessä osastolla saan tärkeää tietoa.

Aamulla vein vangin vastaanotto-osastolle, josta hän siirtyi vankikuljetuksella avovankilaan. Siirto suljetusta vankilasta avovankilaan on mahdollista koronaviruksesta huolimatta. Laitoimme kaksi vankien hakemusta vireille vankitietojärjestelmään aamupäivällä. Tänäpäivänä oli aikaa ja resurssien puolesta mahdollisuus tarkastaa yhden osaston sellit ja yleiset tilat (keittiö, aula sekä sauna- ja suihkutilat). Mitään luvatonta ei löytynyt.

Iltapäivällä Martta-järjestön edustaja opetti nuoriso-osaston vangeille ruoanlaittoa. Opetus tapahtui Skype-yhteyden avulla. Skype-yhteyksiä ollaan muutenkin lisäämässä. Myös vankilan virkailijat, jotka tapaavat vankeja, ryhtyvät ottamaan heitä vastaan etänä Skypen kautta. Toiminta on vielä vähäistä, mutta se tulee lisääntymään eristämisen pitkittyessä. Hallitsen tietotekniikan perustaidot, mutta tulevaisuudessa minulla on tarve kouluttautua asiasta lisää.

Päiväkirjaa kirjoittaessani olen tehnyt havaintoja omasta ja työporukkani käyttäytymisestä työryhmänä. Olemme erilaisia persoonia ja näytämme tunteitamme kukin eri tavalla. Itse olen rauhallinen enkä näytä tunteitani helposti muille. Hiila ym. (2019, 130-131) tuovat esiin käsitteen psykologinen turva. Tiimin jäsenellä on tunne siitä, että hän voi ja hänellä on lupa epäonnistua. Työntekijä uskaltaa ehdottaa uutta ja sanoa ajatuksiaan ryhmälle. Jos tällaista tunnetta ei ole tai se on hyvin heikko, työntekijä pyrkii välttelemään virheitä ja vain varmisteleo omaa toimintaansa. Tullessani alalle noin kaksi vuosikymmentä sitten minulla ei ollut tällaista tunnetta vahvana. Nykyisessä ryhmässäni voimme tuoda ajatuksia ja ehdotuksia esiin vapaasti keskusteltaviksi. Keskenään ristiriitaisten ehdotusten välille voidaan löytää ratkaisu, kun asiaa tarkastellaan kokonaisuuden kannalta, isossa kuvassa. Asioissa ei olla vain puolesta tai vastaan, vaan niihin löytyy myös sekä-että-ratkaisuja.

3.4.3 Torstai 9.4.2020

Aamulla oli taas perinteinen aamukahvi työkaverien ja rikosseuraamusesimiehen kanssa. Uutena asiana tuli Rikosseuraamuslaitoksen keskushallinnolta määräys kieltää vankien saunan käyttö koronaviruksen leviämisen estämiseksi.

Aamulla otin vangilta päihdeseulan eli virtsanäytteen. Vanki on hakenut avovankilaan, ja siirtymisen edellytys on negatiivinen tulos. Koska vankien toimintoja on peruttu, pidämme vankien sellien ovia auki hieman enemmän edellyttäen, että järjestys osastolla säilyy hyvänä. Yhden osaston vangit kävivät töissä iltpäivällä. Päihdekuntoutusosastolle tuli uusi vanki vankilan toiselta osastolta, ja hänet asutettiin osastolle. Päihdeohjaajat kävivät keskustelemassa osaston vankien kanssa turvaväleistä huolehtien.

3.4.4 Perjantai 10.4.2020 (pitkäperjantai)

Pitkäperjantaina vankilassa noudatetaan pyhäpäivän päiväjärjestystä. Tapaamiset vankien omaisten ja ystävien kanssa on peruttu. Päiväohjelmassa on ulkoilua ja ruokailua. Ovet ovat auki päiväohjelman mukaan.

3.4.5 Lauantai 11.4.2020

Yövuoroni alkoi illalla vankilan valvomossa. Suoritin valvontaa teknisten apuvälineitten avulla. Työvuoroni jatkui sunnuntaiaamuun. Yö sujui rauhallisesti. Muutama vanki kysyi sellipuhelimen kautta mieltään painavia asioita, joihin vastasin parhaan kykyni mukaan.

3.4.6 Yhteenveto, viikko 15

Viikolla tuli esiin vankilan virkailijoiden etätyö ja mahdollisuus ottaa vankeja vastaan Skypen avulla. Tapaaminen tapahtuu tapaamishuoneessa vartijoiden valvontahuoneen vieressä. Tällainen lisää vartijoiden valvontatyötä. Kävimmekin keskustelua siitä, pystymmekö hoitamaan valvonnan kunnolla. Ratkaisu tähän on, että vartijoiden valvomoon on yhdistetty monitori, jonka kautta voimme seurata keskustelijoita. Vankilan psykologi ehdotti pilottikokeilua tapaamisista. Voisimme jälkepäin antaa palautetta onnistumisista tai vaikeuksista tapaamisten järjestämisessä. Tämä on omasta mielestäni kokeilun arvoista ja järjestettävissä suhteellisen helposti. Kokeilu alkaa lähiaikoina.

Isokorpi (2003, 31) puhuu teoksessaan oppimisesta. Kun ihmisen kokemus saa merkityksen, tapahtuu oppimista. Ihminen oppii tunnistamaan itseään toisten ihmisten kautta. Ymmärrän tämän itse niin, että vuorovaikutuksessa työtovereitteni kanssa opimme asioita kokemalla -ryhmänä ja yksilöinä. Opin omasta toiminnastani ja kokemuksestani.

Hakanen (2011) puhui edellä työn imun käsitteestä. Itse tulen töihin mielelläni vapaiden jälkeen ja koen mielenkiintoa ja haastavuutta työssäni. Vankilassa on hyvät jatkokoulutusmahdollisuudet ja mahdollisuus täydennyskoulutukseen. Yksi epäselvä asia omalla kohdallani liittyy vartijoiden uuteen työvuorotaulukkoon ja työaikaan. Uudessa taulukossa yövuoron jälkeen on vain yksi puhdas vapaapäivä. On vielä liian aikaista sanoa, miten tämä vaikuttaa jaksamiini. Jään seuraamaan tilannetta. Vartijoiden joukosta löytyy myös niitä, jotka pitävät uudesta taulukosta.

Mönkkönen (2007) kertoi edellä vuorovaikutuksen tasoista. Omassa työryhmässäni olemme päässeet yhteistoiminnan tasolle. Perustelen tason valintaa sillä, että välillämme vallitsee luottamus eikä toista tarvitse kontrolloida. Meillä on samat tavoitteet työssä, ja pystymme yhdessä ratkomaan ongelmat.

3.5 Viides viikko

3.5.1 Viikkosuunnitelma, viikko 16

Viikon aikana aion seurata, miten uusi työvuorotaulukko vaikuttaa työssä jaksamiseen. Havaitsenko väsymisen merkkejä? Ahonen ja Lohtaja-Ahonen (2011, 53) sanovat, että menestyvät työyhteisöt yhdistävät ihmisten hyvinvoinnin liiketoimintaansa ja sen tavoitteisiin. Jokainen työntekijä on vastuussa johtamisesta, viestinnästä ja palautteesta. Vartijan perustyöhön kuuluu valvonta- ja tarkastustoiminta - vankilan turvallisuudesta huolehtiminen. Yritän perehtyä työmenetelmiin ja niiden käyttämiseen tällä viikolla. Teenkö nyt tai tulevaisuudessa vartijan perustyön lisäksi jotakin muuta, uutta vartijan työhön liittyvää työtä? Viikon perustehtävä on huolehtia vankilan laitosturvallisuudesta.

3.5.2 Tiistai 14.4.2020

Yövuoron ja yhden vapaapäivän jälkeen työvuoro jatkui tiistaina aamukahvilla työkavereitten kanssa kuulumisia vaihtaen. Pääsiäisen takia vangit saavat kanttiiniostonsa vasta keskiviikkona tiistain sijaan. Osastolle tuli uusi vanki, joka oli ensi kertaa vankilassa. Hänet sijoitettiin osastollamme nuorten osastolle ikänsä vuoksi. Tein hänen kanssaan tuloperehdytyksen antamalla hänelle kansion, johon on kerätty tärkeimmät asiat vankilasta. Keskustelin hetken hänen kanssaan kahden kesken. Perehdyttyään tietoihin hän täytti perehdytyslomakkeen ja allekirjoitti sen, ja toimitin lomakkeen vankilan notaarille.

Tuloperehdytys on tärkeä työmenetelmä. Siinä vangille kerrotaan hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Perehdytys ei jää tähän, vaan vastaan päivittäin vankien kysymyksiin, jotka liittyvät vankilassa oloon. Jos en heti tiedä vastausta, etsin henkilön, joka tietää asiasta. Vastaan vangille viipymättä tai kerron hänelle, keneen pitää ottaa yhteyttä. Vangin vastaanotto-tilanne tulee tehdä rauhallisesti ja asiallisesti, sillä ensitapaamisella luodaan hyvä suhde.

Osastolle tuli uusi vanki siirrolla vankilan toiselta osastolta. Hänet asutettiin, ja hänen tietonsa merkittiin vankitietojärjestelmään. Tunnin päästä hän soitti sellipuhelimella, ettei voi asua osastolla. Syytä kysyttäessä hän sanoi, että osastolla on vankeja, joiden kanssa hän ei tule toimeen. Vangin turvallisuuden takia hänet siirrettiin pois vankilan toiselle osastolle. Vankien sijoittelu vankilassa on haasteellista, koska monilla on vihamiehiä.

Illalla tein valvontaa teknisin apuvälinein vankilan valvomossa.

3.5.3 Keskiviikko 15.4.2020

Aamu alkoi kahvihetkellä työkavereideni kanssa. Tällä viikolla kanttiini on osastollani poikkeuksellisesti tänään. Saimme hengityssuojaimia ja suojavisiirejä, joita voimme käyttää, jos vanki ilmoittaa koronavirukseen viittaavista oireista. Saimme ohjeet, miten toimia kyseisessä

tilanteessa. Vankilaan ollaan tekemässä osastoa, johon sijoitetaan koronavirusta sairastavat ja koronakaranteenissa olevat vangit.

Turun kaupunginkirjaston virkailija piti etäyhteyden avulla yhdelle osastomme vankiryhmälle ohjelmaa, jonka sisällöstä en tiedä enempää. Mukana tapahtumassa oli vankilan kaksi ohjaajaa.

Opinto-ohjaaja kävi tuomassa opintomateriaalia vangille, joka opiskelee. Sosiaalityöntekijä tapasi kahta vankia. Koska osastomme vangit eivät pääse kuntosalille, he pyysivät saada pitää kuntopiiriä osastonsa aulassa. Tähän pyyntöön suostuttiin. Huomasin, että vangitkin miettivät vaihtoehtoisia ratkaisuja, kun toimintoja on lopetettu.

Annoin oman lausuntoni vankitietojärjestelmään koskien erään vangin anomusta siirtyä avotoon. Tulevaisuudessa vartijat kirjaavat yhä enemmän lausuntoja vankitietojärjestelmään, vaikkapa vangin rangaistusajan suunnitelmaan. Jokaiselle vangille laaditaan rangaistusajan suunnitelma (Vankeuslaki 4 luku, 7 §). Suunnitelmassa on tavoitteita, joita pitää edistää rangaistusajana, esimerkiksi työasiat, koulutus, päihdeongelman hoito ja rikosmyönteisen ajattelun vähentäminen. Suunnitelman etenemistä seurataan vankeusaikana säännöllisesti.

3.5.4 Torstai 16.4.2020

Vuoron viimeinen työpäivä alkoi aamukahvilla työkavereitten kanssa. Työpisteelle siirryttyämme rikosseuraamusesimies kysyi mielipidettämme avolaitoksiin hakevista vangeista. Varti-joina olemme hyvin perillä vankien käytöksestä osastolla ja siitä, onko heillä edellytyksiä vapaampiin oloihin. Työkaverini laittoi vankitietojärjestelmään vangin poistumislupahakemuksen.

Vangit pääsivät tekemään ruokaa, siivoamaan, pesemään pyykkiä tai soittamaan silloinkin, kun sellin ovet oli päiväjärjestyksen mukaan suljettu. Kaksi vankia kerrallaan ilmoittautumisjärjestyksessä pääsivät osastolle. Tämä toimi hyvin, eikä häiriöitä tullut. Pyrimme toimimaan tasapuolisesti. Tarkastin työkavereitteni kanssa muutaman vankisellin ja jouduin antamaan siivouskehotuksen kahdelle vangille. Sellit olivat epäsiistejä. Vangit lupasivat korjata tilanteen siivoamalla sellinsä.

3.5.5 Yhteenveto, viikko 16

Toistaiseksi uusi työvuorotaulukko ei omalta osaltani ole aiheuttanut väsymystä tai ongelmia, vaikka yövuoron jälkeen on vain yksi vapaapäivä. Tilannetta pitää seurata pitemmällä aikavälillä. Liisa Uusitalo-Arola (2019, 432) kertoo, että työhyvinvointi syntyy hyvien työolosuhteiden, mielekkääksi koetun työn ja hyvän henkilökohtaisen hyvinvoinnin yhteisvaikutuksesta.

Päiväkirjaa kirjoittaessani olen tehnyt huomioita työryhmämme työtavoista ja -menetelmistä. Meillä kaikilla on oma persoonallinen tyylimme hoitaa työtehtäviä. Näytämme tunteitamme kukin tavallamme. Meillä on kuitenkin sama päämäärä ja samat tavoitteet työssämme. Meidän ei tarvitse kontrolloida toisiamme. Välillä olemme eri mieltä asioista, mutta tavoitteisiin voidaan päästä eri menetelmin. Vankien kanssa vuorovaikutuksessa teemme lähityötä. Joku on sanonut, että kaikki vankien kanssa tekemämme työ on lähityötä. Tämä on kovin laava käsitys mutta pitää totuuden sisällään. Mielestäni se, että vanki oppii noudattamaan päivärytmiä ja ottamaan vastuun tekemisistään, on tärkeintä lähityössä. Kuntouttava lähityö on tulevaisuudessa tärkeässä asemassa vartijan työssä. Vartijan osallistuminen moniammatillisiin työryhmiin lisääntyy tulevaisuudessa. Valvontatyö ja osallistuminen yllä mainittuihin toimintoihin nykyisillä henkilöresursseilla on kuitenkin haastavaa.

3.6 Kuudes viikko

3.6.1 Viikkosuunnitelma, viikko 17

Koko päiväkirjan kirjoittamisen ajan koronaviruksen leviämisen estäminen on ollut tärkeä tehtävä niin vankilassa kuin sen ulkopuolella. Niin tälläkin viikolla. Koska vankien päiväohjelmaan merkittävät toiminnot on koronaviruksen takia peruttu ja vangit ovat enemmän suljettuina selliinsä, vartijan on tarkkailtava osaston ilmapiiriä. Vuorovaikutus ja lähityö ovat tärkeässä asemassa. Voisiko vangeille järjestää toimintoja vaikka etäyhteyden avulla? Eristämisen jatkuessa tämä tulee harkittavaksi.

Aion seurata ja havainnoida valvontahenkilöstön ja muun henkilöstöryhmän suhdetta. Miten teemme yhdessä työtä vankien parissa? Onko vuorovaikutuksessa puutteita? Tätä on mielenkiintoista havainnoida.

3.6.2 Tiistai 21.4.2020

Aamun kahvihetken jälkeen siirryin osastolle avaamaan sellien ovia ja aloittamaan päiväjärjestyksen mukaisen toiminnan. Toimintaa on koronaviruksen takia peruttu paljon, joten seuraan tarkasti osaston ilmapiiriä. Kokenut vartija huomaa pienenkin muutoksen vankien käyttäytymisessä ja tekee siitä havainnon, että jotakin on vialla. ”Vartijan taitoihin kuuluu, että vangin kanssa toimittaessa vartijalla on pelisilmää: vangin mieliala ja tilanteet pitää osata aistia.” (Ylisassi ym. 2016.) Mielestäni työssä kertyvä hiljainen tieto edesauttaa havainnoimaan tilanteita.

Aamupäivällä osastolle tuotiin tuttu vanki. Hän oli lähtenyt avovankilaan osastoltamme kuu-
kausi sitten. Avolaitoksessa tekemänsä järjestysrikkomuksen takia hänet palautettiin takaisin suljettuun vankilaan ja sijoitettiin osastollemme. Välillä päihitteettömyyteen sitoutuminen

avovankilassa tuottaa sinne siirtyneille ongelmia. Vapaammat olot houkuttavat väärinkäytöksiin.

Iltapäivällä oli kanttiiniostojen jako vangeille. Lisäksi keskustelin vankilan ohjaajan kanssa yhden osaston vangeille järjestettävästä kurssista. Kurssin nimi on Arjen taidot. Vuonna 2009 vankiloissa ja yhdyskuntaseuraamustoimistoissa tehtiin kartoitus, jonka tarkoitus oli henkilökunnan arvion perusteella selvittää rikosseuraamusalan asiakkaiden arjen taitoja ja niissä ilmeneviä puutteita. (Rikosseuraamuslaitoksen monisteita 4/2010.) Tuloksena oli, että keskimäärin yli puolella Rikosseuraamuslaitoksen asiakkaista oli puutteita arjen taidoissa.

Arjen taitoja, joita harjoitellaan, ovat muun muassa siivous, ruoanlaitto, hygieniasta huolehtiminen, asuntoasiat, perhesuhteiden hoito, pankissa ja viranomaisissa asiointi sekä päivärytmin noudattaminen. Juttelimme ohjaajan kanssa käytännön järjestelyistä. Koronavirussäänöt otettiin niissä huomioon.

3.6.3 Keskiviikko 22.4.2020

Aluksi ohjelmassa oli aamukahvihetki työkavereitten kanssa ja osaston avaaminen aamupalalle. Aamupäivällä vein vangin osastoltamme vankilan vastaanottoon, mistä hän siirtyi avovankilaan. Tänään iltapäivällä Martta-järjestön edustaja piti yhden osaston vangeille ruoanlaittokurssin etäyhteyden avulla. Vankilan ohjaaja oli hankkinut raaka-aineet ruoan valmistamista varten. Tähän toimintaan osallistuivat osaston kaikki vangit.

Martta-järjestön ja Rikosseuraamuslaitoksen yhteistyö alkoi vuonna 2012. Vuosittain järjestetään noin 250 kurssikertaa. Marttojen kotitalousasiantuntija pitää kurseja vankilan tiloissa. Osallistujat saavat omakseen kurssilla käytettävän aineiston, kuten ruokaohjekirjaset. Tätä toimintaa valvovat ohjaajat ja vartijat. (Martat.)

3.6.4 Torstai 23.4.2020

Yövuoro alkoi torstai-iltana, ja valvospaikkana oli yksi sellirakennus. Tein yön aikana valvontakierroksia niin sisällä rakennuksessa kuin rakennuksen ulkopuolella. Yö sujui rauhallisesti.

3.6.5 Sunnuntai 26.4.2020

Omalta kohdaltani huomaan, että vain yksi kokonainen vapaapäivä vuorojen välillä on raskas. En ehdi kunnolla palautua edellisestä vuorosta. Aion antaa tästä palautetta, jos siihen tulee mahdollisuus.

Uusitalo-Arola (2019, 433) kirjoittaa, että työn kuormitustekijät ja voimavaratekijät ovat kaksi eri asiaa. Kuormitustekijät eivät nollaa hyvinvointitekijöitä eivätkä hyvinvointitekijät kuormitustekijöitä. Voi olla, että kun on vahva motivaatio ja mielekäs työ, työn kuormituste-

kijöitä sietää omien voimavarojensa kestävyuden kannalta liian pitkään. Uupumus voi kehittyä salakavalasti.

Sunnuntaina vangit voivat tavata läheisiään Skype-yhteyden kautta. Näin tapahtui omalla osastollanikin. Yhteydet toimivat hyvin. Sunnuntaina kirkonmenot pidettiin etäyhteydellä vankiselleihin. Ne, jotka halusivat seurata tilaisuutta, valitsivat televisiosta kirkko-tv-kanavan.

3.6.6 Yhteenveto, viikko 17

Viikon tärkeä tehtävä oli estää koronaviruksen leviäminen vankilaan. Vankilaan perustettiin yksi osasto koronaan mahdollisesti sairastuvia vankeja varten. Siellä ovat myös koronakaranteenissa olevat vangit.

Itse koin onnistuneeni vartijan työssä, kun viikon työt sujuivat ilman suurempia ongelmia. Sain hoidettua eteen tulleet vankien asiat ja tehtyä kaikki tarvittavat kirjaamiset vankitietojärjestelmään. Seuraavan viikon voi aloittaa puhtaalta pöydältä. Monet vankilan työntekijöistä ovat etätyössä, joten joissakin tapauksissa skannaamme asiakirjat heille käsittelyä varten. Olen perehtynyt tämän ansiosta tietotekniikkaan yhä enemmän. Huomaan, että minun pitää kuitenkin opiskella sitä vielä lisää.

Ilkka Ilmonen ym. (2010, 87) sanovat kirjassaan, että toimintaamme ohjaavat sisäiset mallit. Ihminen toimii tehtävän vaikeudesta riippuen kolmella tasolla. Tasot ovat taitopohjainen toiminta, sääntöpohjainen toiminta ja tietopohjainen toiminta. Taitopohjainen toiminta on tiedostamatonta reagointia ympäristöstä tehtyihin havaintoihin. Sääntöpohjaisessa toiminnassa toimintaa ohjaavat säännöt tunnetaan ennestään ja toimintaa ohjataan tietoisesti niiden mukaan. Tietopohjaisessa toiminnassa henkilö analysoi tilannetta tietoisesti. Toimintatapa määrittyy vertaamalla analyysin lopputulosta henkilön sisäisiin malleihin. Valituksi tulee parhaiten tilanteeseen soveltuva toimintatapa. Mielestäni tämä kuvaa kokeneen vartijan toimintaa työssään vankien parissa.

3.7 Seitsemäs viikko

3.7.1 Viikkosuunnitelma, viikko 18

Vankilaan on perustettu oma osasto koronaviruksesta mahdollisesti kärsiville ja karanteenissa oleville vangeille. Viikon aikana seuraan koronavirustilannetta. Selvitän, tuoko tuleva vappu muutoksia päiväohjelmaan.

Aion tehdä havaintoja vuoropuhelusta ja vuorovaikutuksesta työntekijän ja johdon välillä. Millainen palautekulttuuri työpaikallamme on? Edellä käsittelin vuorovaikutusta omassa työryhmässäni sekä vuorovaikutuksen ja palautteen onnistumista. Ahonen ja Lohtaja-Ahonen

(2011, 17) esittävät kirjassaan uuden yhteisömallin käsitteen. Siinä ihmiset keskustelevat tasavertaisina keskenään ja voivat antaa palautetta vapaasti. Palautteen antamiseen jopa kannustetaan.

Mitä kanavia minulla on palautteen antamiseksi johdon suuntaan tai esimiehelleni? Mitä viestintäfoorumeita minulla on? Onko minulla viestintätaitoja? Havainnointini kohteet ovat henkilöstötilaisuudet, palaverit sekä puhumisen ja kirjoittamisen välineet.

3.7.2 Maanantai 27.4.2020

Aamukahvin jälkeen päivä alkoi sellien ovien avaamisella. Yksi osastomme vanki vapautui, joten aamupalan jälkeen vein hänet vankilan vastaanotto-osastolle, mistä hän lähti ulos. Sosiaalityöntekijä otti aamupäivällä vastaan muutamia osastomme vankeja. Päihdeohjaajat kävivät päihdekuntoutusosastolla keskustelemassa vankien kanssa turvaetäisyyksiä noudattaen. Päivän aikana keskustelimme ohjaajien ja sosiaalityöntekijän kanssa siitä, miten tietyt vangit käyttäytyvät osastolla. Annoimme palautetta puolin ja toisin. On tärkeää avata suunsa ja sanoa omat ajatuksensa ääneen. Näin vältetään virheellisiltä tulkinnoilta. Olen huomannut, että itse olen hieman hiljainen isommassa ryhmässä. Iän myötä olen kuitenkin tullut rohkeammaksi tuomaan ajatuksiani esiin suullisesti.

Vapautuvien vankien osasto, joka nykyään on naisosastona, tyhjennettiin vangeista. Siitä tehtiin oma osasto koronaviruksesta kärsiville ja karanteenissa oleville vangeille. Siviilistä tuleva oireetonkin vanki sijoitetaan sinne muutamaksi päiväksi. Illalla veimme vankiryhmän kuntosaliiin ja suljimme vankilan klo 18.30.

3.7.3 Tiistai 28.4.2020

Tiistai on kanttiinipäivä, jota vangit odottavat innolla. Muutama virkailija otti vankeja vastaan etäyhteydellä videoneuvotteluhuoneessa, minne kuljetimme vangit. Päivä sujui supistetun päiväjärjestyksen mukaan rauhallisesti. Olen huomoinut, että vangit huolehtivat käsihygieniastaan hyvin ja siivoavat omia sellejään.

Tämä työvuoro oli itselleni fyysisesti raskas, koska sitä edelsi vain yksi vapaapäivä. Merkittävä havainto on se, että myös iältään nuoremmat työtoverini ovat kanssani samaa mieltä. Vankilavirkailijaliiton edustaja pyysi sähköpostin avulla lähettämään palautetta uudesta työvuorotaulukosta. Laitoin omia kokemuksiani palautteena hänelle. Iltapäivällä tarkastin muutaman vankisellin. Mitään luvaton ei löytynyt. Tämän vuoron jälkeen alkaa kolme vapaapäivää, mitä odotan innolla.

3.7.4 Lauantai 2.5.2020

On päiviä, jolloin vakituinen työtoverini on vapaapäivällä tai lomalla tai olen jopa ainut vakituinen vartija osastolla. Vankilan käyttövartijat sijaistavat lomalla tai vapaalla olevia vartijoita. Tänä osastolla oli kaksi nuorta vartijaa, jotka ovat hiljattain tulleet rikosseuraamusalan peruskurssilta. On hyödyllistä saada uutta näkemystä työhön uusien ihmisten kautta. Tavaltaan olen huomannut laitostumisen merkkejä omassa toiminnassani.

3.7.5 Sunnuntai 3.5.2020

Sunnuntaina oli vankien Skype-tapaamisia aamusta alkaen. Koska halukkaita on yhä enemmän, harkinnassa on alkaa pitää verkkotapaamisia myös lauantaisin. Pyhäpäivä sujui rauhallisesti.

3.7.6 Yhteenveto, viikko 18

Työssä on tärkeää saada ja antaa palautetta. Koronaviruksen takia isommat palaverit on siirretty toistaiseksi. Vankilan auditoriossa on yleensä kuukausittain palaveri ajankohtaisista asioista. Palaveria voi seurata myös osastolla nettiyhteyden avulla. Sähköpostiini tulee keskuhallinnolta ja Rikosseuraamuslaitokselta paljon viestejä, ohjeita ja määräyksiä. Myös esimieheni tiedottaa aktiivisesti tärkeistä asioista. Vuotuisissa kehityskeskusteluissa arvioidaan työtäni sekä saadaan ja annetaan palautetta. Esimiehestä riippuu, miten hyvin asiaan perehdytään.

Nykyään ammatissa pitää opiskella uutta ja omaksua uusia asioita. Uusia hankkeita tulee, vaikka entinen olisi vielä kesken. Voidakseen kehittyä ammatissaan ihmisen on kasvettava ihmisenä. Ihminen on arjen työssäänkin ensisijaisesti inhimillinen olento. Vasta tämän jälkeen hän on tuottava henkilö eli työn vaatimukset täyttävä ammattilainen. (Rikkinen 1996, 45.)

3.8 Kahdeksas viikko

3.8.1 Viikkosuunnitelma, viikko 19

Viikon tavoite on noudattaa päiväjärjestystä koronaviruksen aiheuttamista rajoituksista huolimatta. Vankilaturvallisuudesta huolehtiminen on tärkeää. Viikolla aion käyttää tilaisuutta seurata, miten korona-aika näkyy työyhteisössä. Onko esiin tullut uusia ideoita työntekoon? Poikkeusolot voivat synnyttää uutta työelämäänkin.

Pyrin viikon aikana tutkimaan ammatillista kehittymistäni. Mitä puutteita minulla on? Mitkä ovat vahvuksiani? Edellä oli puhetta ihmisenä kasvamisesta. Olen mielestäni oppimishaluinen, ja uskoisin olevani myös oppimiskykyinen.

3.8.2 Maanantai 4.5.2020

Työvuorajakson viimeinen päivä alkoi perinteisesti yhteisellä kahvihetkellä ennen työpäivän alkua. Yhteinen kahvihetki on minulle tärkeä ja luo yhteisöllisyyttä, tiimihenkeä. Yhdellä osastolla pidettiin Arjen taidot -kurssia, missä Martta-järjestön edustaja opetti ruoanlaittoa Skype-yhteyden kautta. Mukana oli myös vankilan ohjaaja, joka oli hankkinut raaka-aineet.

Illtapäivällä virkailijat kävivät tapaamassa vankeja osaston virkailijahuoneessa. Kahdenkeskiset tapaamiset ovat mahdollisia turvaväliä noudattaen. Hain vankilan vastaanotto-osastolta vangille tulleen tavaran. Koronan takia vangit eivät itse pääse käymään vastaanotto-osaston pakettitoimistolla.

3.8.3 Tiistai 5.5.2020

Illalla alkaa yövuoro, joka jatkuu keskiviikkoamuun. Tein valvontakierrokset yön aikana vankirakennuksen ulko- ja sisäpuolella. Nykyään dronet ovat uusi uhka vankiloille. Niiden avulla tavaraa voi toimittaa etäohjauksella muurien sisäpuolelle. On siis tärkeää valvoa myös ilmatilaa. Yö sujui rauhallisesti. Vangit eivät hälyttäneet sellipuhelimillaan lainkaan.

3.8.4 Perjantai 8.5.2020

Yövuoron jälkeisen yhden vapaapäivän jälkeen alkaa uusi, pitkä työvuoro. Itse tunnen, etten ole palautunut kunnolla. Edessä on kaksi pitkää työpäivää peräkkäin. Tähän toivoisin muutosta. Aamupäivällä selvitin, miten vangin nimenmuutosasiassa edetään. Sain vankilan sosiaalityöntekijältä ohjeen, keneen vangin tulee olla yhteydessä asian tiimoilta.

Illtapäivällä vankilan virkailijoita kävi tapaamassa vankeja. Toimitimme vangit osastolta tapaamishuoneeseen. Poliisi kävi kuulustelemassa osastomme vankia. Päivä sujui suunnitellusti. Illalla tein valvontaa vankilarakennuksessa niin ulkona kuin sisäpuolella. Illalla jaoimme vankien valvottavat yölääkkeitä. Olemme saaneet lääkkeenjakokoulutuksen.

3.8.5 Lauantai 9.5.2020

Lauantaina päiväohjelmassa olivat sauna ja pyykinvaihto. Päivän aikana vangit tekivät vuorolaan ruokaa osaston keittiössä. Monet vangit myös siivosivat sellinsä. On hyvä, että heillä on tietty viikkorytmi. Se on kuntouttavaa.

Olen tehnyt havainnon, että vangit ovat suhtautuneet rauhallisesti koronaviruksen aiheuttamiin rajoituksiin vankilassa. Osastolla on ollut rauhallista. Vartijan työssä on tärkeää olla aina varuillaan ja muistaa työturvallisuus.

Illalla vein vartijatovereideni kanssa vankiryhmän vankilan kuntosalille. Ilta sujui rauhallisesti.

3.8.6 Sunnuntai 10.5.2020

Myös äitienpäivänä vankilan tapaamiset järjestetään Skypen välityksellä. Tapaamisaika on nyt pidentynyt 25 minuuttiin. Osastollani tapaamisia riittää koko työpäiväksi. Skype-yhteyksissä on välillä teknisiä vaikeuksia, mutta tänään ei ollut ongelmia.

3.8.7 Yhteenveto, viikko 19

Koronavirus on aiheuttanut paljon rajoituksia vankien toimintoihin. Vangit ovat suhtautuneet asiaan rauhallisesti ja ymmärtäväisesti. Koen, että tässä asiassa taistelemme kaikki yhdessä viruksen leviämistä vastaan. Tällaista en ole ennen urallani kokenut.

Käsihygieniasta huolehtiminen on tullut automaattiseksi toimenpiteeksi niin työntekijöillä kuin suurella osalla vangeista. Kuntosalin ollessa kiinni vangit ovat oma-aloitteisesti kehittäneet kuntopiirin osaston aulaan. He myös käyttävät ulkoilun pallopeleihin ja muuhun liikuntaan. On hienoa huomata vankien aktivoituminen.

Uuteen työvuorotaulukkoon sopeutuminen on ollut vaikeaa. Yövuoron jälkeinen yksi puhdas vapaapäivä ei riitä palautumiseen seuraavaa vuoroa varten. Olen huomannut, että myös minua nuoremmat vartijat ovat tyytymättömiä uuteen taulukkoon. Myös he kokevat sen raskaaksi. Syksyllä taulukkoon on ehkä tulossa muutoksia.

3.9 Yhdeksäs viikko

3.9.1 Viikkosuunnitelma, viikko 20

Viikon aikana aion seurata, tuleeko vankilassa lievennyksiä koronarajoituksiin. Siviilielämässä on jo tehty tiettyjä lievennyksiä. Viikon aikana tarkoitukseni on suorittaa selli- ja vankien yhteisten tilojen tarkastuksia. Säännöllinen tarkastustoiminta jää joskus vähemmälle henkilökunnan vajauksen vuoksi. Tarkastustoiminta on kuitenkin valvonnan perustehtäviä.

3.9.2 Torstai 14.5.2020

Aamukahvilla työkavereiden kanssa vaihdoin kuulumisia ja sain tietää, mitä vankilassa on tapahtunut vapaapäivieni aikana. Rauhallista on ollut. Aamupäivällä osastoni vanki siirtyi vankilan vastaanotto-osastolle siirtyäkseen sieltä edelleen Käyrän avovankilaan.

Muutama osastoni vanki on siirtymässä avovankiloihin. Esimiehemme kysyi meiltä, miten he ovat osastolla käyttäytyneet. Vartijat voivat lausua oman mielipiteensä vangin vireillä olevaan hakemukseen. Vartijat käyttävät mahdollisuuttaan vielä aika vähän; minunkin pitäisi lausua enemmän. Aion tulevaisuudessa tehdä niin useammin.

Sähköpostiini tulee varsin paljon postia varsinkin keskushallinnolta. Aika ei aina riitä kaikkien selaamiseen päivisin. Iltavuorossa ja yöllä töissä ollessani yritän tutustua niihin tarkemmin. Tiedonkulku isossa laitoksessa on joskus kankeaa. Päivä sujui päiväohjelman mukaan rauhallisesti.

3.9.3 Perjantai 15.5.2020

Aamupäivällä nuorten vankien osastolla Martta-järjestön kotitalousopettaja ohjasi vankeja Skype-yhteyden avulla etänä ruoanlaitossa. He valmistivat aterian ja jälkiruoan. Vankilan kaksi ohjaajaa olivat mukana. Tällainen arjen taitojen opettaminen nuorille on hyödyllistä tulevaisuutta ajatellen.

Iltapäivällä osastollemme tuli kaksi vankia vankilan toiselta osastolta. Otimme heidät vastaan ja asutimme heidät selleihin. Tuloperehdytyksen he olivat jo saaneet.

Ensi viikolla yksi osaston vangeista on lähdössä valvottuun koevapauteen. Hän pääsee suorittamaan koevapauttaan, ainakin sen alkuosan, Kankaanpään A-kotiin kuntoutukseen. Tässä vankeus ja riippuvuuskuntoutus on yhdistetty hyvin. Tietysti vangilla pitää olla oma halu muutokseen. Kuntoutukseen haetaan vankilassa sosiaalityöntekijän avulla.

3.9.4 Lauantai 16.5.2020

Lauantaina on kahden osaston saunapäivä. Tänään yhdellä osastolla oli tarkastus, johon osallistui ylimääräisiä vartijoita sekä vankilan huumekoira. Osastolta löytyi vangin tekemä tatuointikone. Se otettiin pois ja hävitettiin, ja siitä tehtiin ilmoitus vankitietojärjestelmään. Kurinpitokäsittely on myöhemmin.

Koska sunnuntaisin on yhä enemmän Skype-tapaamisia, päätimme rikosseuraamusesimiehen kanssa järjestää niitä myös lauantaisin. Vankilassa käytetään yhä enemmän tietotekniikkaa apuna. Koevapauteen lähtevä vanki saa jalkaansa kiinnitettävän pannan ja valvontapuhelimen. Pannan avulla vangin liikkumista valvotaan. Hänelle on annettu liikkumiseen tietyt rajat. Hänen pitää myös säännöllisesti soittaa vankilaan valvontasoitto tiettyyn aikaan.

3.9.5 Sunnuntai 17.5.2020

Tulin illalla tekemään yövuoroa, joka päättyy maanantaiaamuna. Tein teknistä valvontaa vankilan valvomossa. Alkuillasta osallistuin vankien yölääkkeiden jakoon.

3.9.6 Yhteenveto, viikko 20

Viikolla oli aikaa tehdä tarkastuksia vankiosastolla, sillä vartijoita oli käytettävissä. Vankilan arki sujui rauhallisesti. Koronarajoituksiin ei vielä ole tulossa lievennyksiä. Vartijan työssä on

palkitsevaa nähdä vangin pyrkivän pois rikollisesta elämästä ja sitoutuvan päihdeettömyyteen. Yllä oli puhetta vangista, joka siirtyi Kankaanpään A-kotiin riippuvuus kuntoutukseen. Riippuvuus kuntoutuksen kustannukset voivat jakaantua Rikosseuraamuslaitoksen ja kuntoutujan kotikunnan kesken. Nykyisessä taloustilanteessa on huolestuttavaa, jos säästöt kohdistuvat tähän toimintaan. Kolmas sektori on vankilalle tärkeä yhteistyökumppani vangin kuntoutuksessa.

3.10 Kymmenes viikko

3.10.1 Viikkosuunnitelma, viikko 21

Tällä viikolla, helatorstaina, otetaan Turun vankilassa käyttöön Virve-puhelimet. Virve on maanlaajuinen viranomaisradioverkko. Sen käyttöä pitää harjoitella. Vankila antaa koulutusta puhelimen käyttöön.

3.10.2 Keskiviikko 20.5.2020

Työpäivä alkoi kahvihetkellä ja kuulumisia kertoillen. Yövuoron jälkeen oli vain yksi kokonainen vapaapäivä, ja tunnen, etten ole palautunut. Toivottavasti taulukkoon tulee syksyllä muutoksia. Aamupäivällä Turun kaupunginkirjaston virkailija piti yhden osaston vangeille luku-piiriä. Tämä tapahtui Skype-yhteyden avulla etänä.

Illtapäivällä vankilan päihdeohjaajat pitivät kurssia päihdekuntoutusosaston vangeille. Yksi vankilan työntekijä tuli pitämään vangeille Viisi keskustelua muutoksesta -kurssia. Se on motivoivan keskustelun menetelmään pohjautuva keskustelutarja. Sen avulla asiakas pyritään saamaan pohtimaan muutoksen tarpeellisuutta.

Illalla osallistuin vankilan iltatoimintaan viemällä vankiryhmän vankilan kuntosalille. Loppuilan tein valvontaa vankiosastolla.

3.10.3 Torstai 21.5.2020

Helatorstaina vankilassa noudatetaan pyhäpäivän päiväjärjestystä. Tapaamisia ei järjestetä.

Vangeille järjestetään vuodevaatteiden vaihto parittomien viikkojen torstai-aamupäivisin. Niin tapahtui tänäänkin. Päivä sujui rauhallisesti. Illalla vein vankeja iltatoimintaan vankilan kuntosalille.

Virve-puhelimeen totuttelu jatkuu. Se vaikuttaa toimivalta. Kun vartijat käyttävät korvanappia, vangit eivät kuule radioliikennettä. Tämä on turvallisuuden kannalta hyvä asia.

3.10.4 Perjantai 22.5.2020

Virve-puhelimen käyttöön tutustuminen jatkuu tänään. Minulla oli hieman vaikeuksia puhelimen kantamisessa virkapaidan kanssa. Asiaan löytyi kuitenkin ratkaisu.

Aamulla vein vapautuvan vangin vankilan vastaanotto-osastolle. Vankilan virkailijat tapasivat osastomme vankeja osaston virkailijahuoneessa. Päivä sujui rauhallisesti päiväjärjestyksen mukaan.

3.10.5 Yhteenveto, viikko 21

Viikolla huomasin, että tietotekniikkaa tulee vankilaan yhä enemmän. Tällä viikolla otettiin käyttöön uudet Virve-puhelimet. Itse haluan pysyä kehityksessä mukana ja pyrkiä opiskelemaan tietotekniikkaa. Valvonnassa käytetään yhä enemmän elektronisia laitteita. Minun ikäiseni vartija joutuu oppimaan uutta työn muuttuessa. Tähän olen valmis.

4 Pohdinta

Päiväkirjaa kirjoittamalla havainnoin omaa ja työkavereideni käyttäytymistä, työntekoa ja suhteita työpaikallani. Kirjoittamisen myötä huomasin, että olen tehnyt lähityötä vankien kanssa vuosien mittaan. Kirjoittamisen avulla esille tulivat myös vartijan monet tehtävät. Vartijoissa on mahtava potentiaali vankien kuntoutuksen suhteen tulevaisuudessa. Se edellyttää koulutuksen saamista ja hyviä työoloja. Nykyinen työvuorotaulukko ei motivoi.

Ensimmäistä kertaa työurallani päiväkirjaa kirjoittaessani tulin pohtineeksi sitä, miten olen muuttunut ihmisenä. Miten vankila on vaikuttanut minuun? Kysyin tätä lähipiiriltäni. Olen kuulemma varautuneempi, varovaisempi ja epäluuloisempi. Tunnistan nämä väitteet. Motivointi- ja keskustelu -kurssi on antanut minulle tekniikoita vankien kanssa työskentelyyn. Alan kirjallisuuteen perehtyminen taas on antanut kipinän opiskella lisää. En ole käynyt Rikosseuraamuslaitoksen kursseja kovinkaan paljon. Tieto on valtaa -lause pitää paikkansa.

Vartijana olen huomannut, että teemme muiden vankilan virkailijoiden kanssa tiivistä yhteistyötä. Erilaisuuden hyväksyminen ja toisen mielipiteen kunnioittaminen tulevat esiin työtä tehtäessä.

Tein päivittäin havaintoja työstäni ja pohdin niitä eli reflektoin. Tämän avulla tuli esille tiedostamattomia asioita pohdinnan kohteeksi. Tarkastelin yksin ja työtovereiden kanssa työmenetelmiä ja onko niissä kehitettävää? Yksi tärkeä parannusehdotus oli töiden jakaminen. Työt tehdään yhdessä.

Kirjoittamisen aikana laajensin tietopohjaa lukemalla kirjallisuutta. Huomasin, että teorioista on hyötyä käytännön työssä vartijana. Tämä synnytti minussa kipinän hakeutua täydennyskoulutukseen. Olenkin jo tutustunut koulutustarjontaan. Päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö sopii työn ohessa tehtäväksi. Haastavaa on tarkka aikataulu, jota pitää noudattaa. Havaitsin, että työtapa on persoonallisuudesta riippuen monia. mutta tavoite saavutetaan; valvonta ja turvallisuus. Työnantajani huomaa vartijan työn vaativuuden ja toivottavasti työn arvostus nousee. Oli myös huomata kuinka kankea Rikosseuraamuslaitos pystyi joustamaan koronaviruksen takia.

Lähteet

Painetut

Ahonen, R. & Lohtaja-Ahonen, S. 2011. Palaute kuuluu kaikille. Espoo: Infor.

Couch, C.J. 1986. Elementary forms of social activity. Teoksessa Saxton, S., Katovick, M. (toim.) 1986. Studies in the symbolic interaction research annual: The Iowa`s school, Supplement 2 Part 2 A. London: JAI Press, 113-139.

Freeman, E. 1984. Strategic Management A Stakeholder Approach. Boston: Pitman.

Hakanen, J. 2011. Työn imu. Helsinki: Työterveyslaitos.

Hiila, I., Tukiainen, M. & Hakola, I. 2019. Tiimiäly. Opas muuttuvaan työelämään. Jyväskylä: Tuuma-kustannus.

Ilmonen, I. & Kallio, J. & Koskinen, J. & Rajamäki, M. 2010. Johda riskejä. Helsinki: Tammi.

Isokorpi, T. 2003. Tunneälytaitojen ja yhteisöllisyyden oppiminen reflektoinnin ja ryhmäprosessin avulla. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu.

Jokinen, A. & Juhila, K. (toim.) 2008. Sosiaalityö aikuisten parissa. Jyväskylä: Gummerus.

Karjalainen, V. & Vilkkumaa, I. 2011. Palaute kuuluu kaikille. Jyväskylä: Bookwell.

Karvinen-Niinikoski, S., Rantalaiho, U. & Salonen, J. 2007. Työnohjaus sosiaalityössä. Helsinki: Edita. E-kirja.

Liebling, A. & Arnold, H. 2004. Prisons and their Moral Performanse: A Study of Values, Quality, and Prison Life. Oxford: Oxford University Press.

Linderborg, H., Blomster, P., Tyni, S. & Muiluvuori, M.-L. 2012. Laatuaikaa vankilassa? Tutkimus vankilaelämän laatuun vaikuttavista tekijöistä. Rikosseuraamuslaitoksen julkaisuja 1/2012. Helsinki: Rikosseuraamuslaitos.

Lyytinen, A. & Kohtamäki, V. & Pekkola, E. & Kivistö, J. & Hölttä, S. 2012. Korkeakoulujen sidosryhmäyhteistyön laadunhallinta. Helsinki: KKA:n julkaisuja 12:2012.

Mönkkönen, K. 2007. Vuorovaikutus. Dialoginen asiakastyö. Helsinki: Edita. E-kirja.

Mönkkönen, K. 2018. Vuorovaikutus asiakastyössä. Asiakkaan kohtaaminen sosiaali- ja terveysalalla. Helsinki: Gaudeamus. E-kirja.

Oksanen, J. 2014. Motivointi työvälineenä. Jyväskylä: PR-kustannus.

Pohjanheimo, E. 2015. Työyhteisön vuosi. Helsinki: Talentum.

Rikkinen, A. 1996. Ihmisenä ammatissa. Emotionaalisuuden ja moraalien yhteys ammattitaidossa. Helsinki: Opetushallitus.

Uusitalo-Arola, L. 2019. Uuvuksissa. Jyväskylä: Tuuma kustannus.

Vankeuslaki 767/2005.

Sähköiset

Finlex. www-sivut 2012. Hallituksen esitys 62/2012. Viitattu 16.3.2020.

<https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2012/20120062>

Linderborg, H. Vuorovaikutus rikosseuraamustyössä. Haaste 4/2007. Viitattu 17.3.2020.

<https://www.haaste.om.fi/fi/index/lehtiarkisto/haaste42007.html>

Marttaliitto, www.martat.fi 2020. Viitattu 22.4.2020.

<https://www.martat.fi/martat/marttajarjesto/marttaliitto/>

Rikosseuraamuslaitos www-sivut 2020. Aktivoiva lähityö. Rikosseuraamuslaitoksen julkaisuja 2/2016. Viitattu 21.4.2020.

https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/ajankohtaista/julkaisut/risenjulkaisusarja/aktivoiva_lahityo.html

Rikosseuraamuslaitos www-sivut 2020. Rikosseuraamuslaitoksessa turvallisuus lähtee vuorovaikutuksesta. Viitattu 16.3. 2020.

<https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/ajankohtaista/tiedotteetjauutiset/2020/03/rikosseuraamuslaitoksessaturvallisuuslahteevuorovaikutuksesta.html>

Rikosseuraamuslaitos www-sivut 2020. Toimipaikat ja yhteystiedot. Viitattu

16.3.2020. https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/toimipaikatjayhteystiedot/vankilat/turun_vankila.html

Rikosseuraamuslaitos www-sivut 2020. Arvot ja Strategia. Viitattu

16.3.2020. <https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/rikosseuraamuslaitos/arvot.html>

Rikosseuraamuslaitos www-sivut 2020. Rikosseuraamusalan tutkinto 2016-2017. Viitattu 16.3.2020.https://www-rskk.fi/material/attachments/rskk/kirjastoliitetiedostot/elektroninenaineisto/dGvEKH5T/RSK_K_Opinto-opas_2016-2017_net_2pdf

Rikosseuraamuslaitos www-sivut 2020. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden ja vankien arjen taidot sekä niiden kehittäminen. Rikosseuraamusalan monisteita 4/2010. Viitattu 21.4.2020. <https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/ajankohtaista/julkaisut/monisteetjaraportit/yhdyskuntaseuraamusasiakkaidenjavankienarjentaidotsekaniidenkehittäminen.html>

Väestöliitto www-sivut 2018. Vuorovaikutus. Viitattu 17.3.2020.<https://www.hyvakysymys.fi/artikkeli/ihmissuhteet-perustuvat-vuorovaikutukseen/>

Kuviot

Kuvio 1: Turun vankilan sidosryhmät 11